

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

X legislatura
Quart període

Sèrie C - Número 378
20 de març de 2014

Comissió de Justícia i Drets Humans

Presidència de la I. Sra. Gemma Calvet i Barot

Sessió núm. 20

SUMARI

Dossier

Proposta

per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de Llei de modificació de la Llei orgànica 6/1985, del poder judicial, i de la Llei 50/1981, per la qual es regula l'Estatut orgànic del Ministeri Fiscal (nomenament de la ponència) (tram. 270-00005/10) p. 3

Proposta de resolució

sobre el compliment de l'informe de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent al 2013 (tram. 250-00892/10) p. 4

Sol·licitud de sessió informativa

amb el conseller de Justícia sobre la derogació del tercer grau penitenciari a diversos exalts càrrecs de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (tram. 354-00249/10) p. 7

Compareixença

d'una representació de l'Agrupació de Personal Penitenciari de la Federació de Serveis a la Ciutadania de Comissions Obreres per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00384/10) p. 11

Compareixença

d'una representació de la Unió General de Treballadors de Presons per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00385/10) p. 13

Compareixença

d'una representació de la Candidatura Autònoma de Treballadors i Treballadores de l'Administració de Catalunya per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00386/10) p. 14

Compareixença

d'una representació de la Central Sindical Independent i de Funcionaris per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00387/10) p. 15

Compareixença

d'una representació de l'Agrupació dels Cossos d'Administració d'Institucions Penitenciàries per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00388/10) p. 17

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: Mallol Traductors Associats · Imprès al Parlament
ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7992 (sèrie C) · DL: B-3.468-1982 · www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 20

La sessió s'obre a un quart de cinc de la tarda i tres minuts. Presideix Gemma Calvet i Barot, acompanyada del secretari segon de la Mesa del Parlament; de la secretària, Dolors López Aguilar, i de la secretària en funcions, Annabel Marcos i Vilar. Assisteix la Mesa el lletrat Pere Sol i Ordis.

Hi són presents els diputats David Bonvehí i Torras, Lluís Guinó i Subirós, M. Mercè Jou i Torras, Pere Regull i Riba, M. Glòria Renom i Vallbona, Elena Ribera i Garijo i Montserrat Ribera i Puig, pel G. P. de Convergència i Unió; Pere Aragonès i Garcia i Marc Sanglas i Alcantarilla, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Celestino Corbacho i Chaves, Joan Ignasi Elena Garcia i Ferran Pedret i Santos, pel G. P. Socialista; Juan Milián Querol i Sergio Santamaría Santigosa, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Jaume Bosch i Mestres i Salvador Milà i Solsona, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, i Carmen de Rivera i Pla, pel G. P. de Ciutadans.

Assisteixen a aquesta sessió el coordinador de l'Agrupació de Presons de CCOO, Carlos de Ardanaz González; el responsable del Sindicat de Presons de l'FSP-UGT Catalunya, Xavier Martínez Martí; la delegada sindical de la CATAc-IAC, Mònica Martínez Hernández; el president de CSIF Presons a Catalunya, Joan Lluís Escudero Pérez, i el coordinador d'ACAIP Catalunya, Francesc López Sánchez.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Proposta per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de Llei de modificació de la Llei orgànica 6/1985, del poder judicial, i de la Llei 50/1981, per la qual es regula l'Estatut orgànic del Ministeri Fiscal (tram. 270-00005/10). Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Nomenament de la ponència (text presentat: BOPC 89, 66).

2. Proposta de resolució sobre el compliment de l'informe de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent al 2013 (tram. 250-00892/10). Grup Parlamentari de Ciutadans, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari de Ciutadans. Debat i votació de la proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 252, 13; esmenes: BOPC 276, 20).

3. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Justícia i Drets Humans amb el conseller de Justícia sobre la derogació del tercer grau penitenciari a diversos exalts càrrecs de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (tram. 354-00249/10). Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

4. Compareixença d'una representació de l'Agrupació de Personal Penitenciari de la Federació de Serveis a la Ciutadania de Comissions Obreres davant la Comissió de Justícia i Drets Humans per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00384/10). Comissió de Justícia i Drets Humans. Compareixença.

5. Compareixença d'una representació de la Unió General de Treballadors de Presons davant la Comissió de Justícia i Drets Humans per a informar sobre la situació

de les presons (tram. 357-00385/10). Comissió de Justícia i Drets Humans. Compareixença.

6. Compareixença d'una representació de la Candidatura Autònoma de Treballadors i Treballadores de l'Administració de Catalunya davant la Comissió de Justícia i Drets Humans per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00386/10). Comissió de Justícia i Drets Humans. Compareixença.

7. Compareixença d'una representació de la Central Sindical Independent i de Funcionaris davant la Comissió de Justícia i Drets Humans per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00387/10). Comissió de Justícia i Drets Humans. Compareixença.

8. Compareixença d'una representació de l'Agrupació dels Cossos d'Administració d'Institucions Penitenciàries davant la Comissió de Justícia i Drets Humans per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00388/10). Comissió de Justícia i Drets Humans. Compareixença.

La presidenta

Bé, diputats, diputades, començarem amb l'ordre del dia d'aquesta sessió.

Proposta

per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de Llei de modificació de la Llei orgànica 6/1985, del poder judicial, i de la Llei 50/1981, per la qual es regula l'Estatut orgànic del Ministeri Fiscal (nomenament de la ponència) (tram. 270-00005/10)

A proposta del diputat Joan Ignasi Elena..., m'ha instat que comencéssim la sessió amb una bona notícia, i la bona notícia és que el primer punt de l'ordre del dia és la Proposta per a presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de Llei de modificació de la Llei orgànica 6/85, del poder judicial, i de la Llei 50/81, per la qual es regula l'Estatut orgànic del Ministeri Fiscal, i que s'ha d'efectuar el nomenament de ponents. Per tant, els grups han de pronunciar-s'hi. Sí? *(Pausa.)*

El Grup de Convergència i Unió.

Elena Ribera i Garijo

Esperava ser l'última a intervenir; és igual, no importa. Elena Ribera.

La presidenta

Esquerra Republicana.

Pere Aragonès i Garcia

La diputada Gemma Calvet.

La presidenta

Partit Socialista.

Ferran Pedret i Santos

El diputat Ferran Pedret.

La presidenta

El Partit Popular.

Sergio Santamaría Santigosa

Sí, gracias, presidenta. Sergio Santamaría.

La presidenta

El Grup de Ciutadans.

Carmen de Rivera i Pla

Sí, gracias, presidenta. Carmen de Rivera.

La presidenta

El Grup d'Iniciativa per Catalunya - Esquerra Unida i Alternativa.

Salvador Milà i Solsona

Gràcies. Salvador Milà.

La presidenta

El Grup Mixt... *(Pausa.)* No hi són. Ja donaran el nom del ponent.

Proposta de resolució

sobre el compliment de l'informe de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent al 2013 (tram. 250-00892/10)

Molt bé, passem al punt 2 de l'ordre del dia: Proposta de resolució sobre el compliment de l'informe de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura corresponent al 2013, a proposta del Grup Parlamentari de Ciutadans. Té la paraula la seva portaveu, senyora De Rivera.

Carmen de Rivera i Pla

Sí, gracias, presidenta. En enero del 2014 la Autoridad Catalana para la Prevención de la Tortura denunció dilaciones injustificadas en la custodia policial de los detenidos, y en su informe anual destaca que la estancia en comisaría es injustificadamente larga y la asistencia letrada no se hace efectiva de manera inmediata, y hace recomendaciones al respecto.

Igualmente, el Ilustre Colegio de Abogados de Barcelona pide, en un manifiesto que presentó, aumentar los traslados diarios al juzgado tras constatar retrasos en las detenciones en los últimos años. Coincide con todas las conclusiones del informe de la Autoridad Catalana para la Prevención de la Tortura y reivindica que se reduzca el período en que un detenido está a la espera de comparecer judicialmente y la necesidad de que haya más de una conducción diaria, uno de los

motivos que explican dichos retrasos. Recuerda que en Barcelona años atrás había una doble conducción diaria, que permitía que, cuando se concluían las diligencias policiales imprescindibles, los detenidos pasasen delante de la autoridad judicial competente de manera mucho más inmediata. Igualmente, instaba a tomar medidas para cumplir la Ley de enjuiciamiento criminal para que una detención dure el mínimo imprescindible, y advierte de que la situación es preocupante en algunos partidos judiciales.

Por eso el Grupo Parlamentario de Ciutadans ha presentado esta propuesta de resolución, la cual se somete a votación, consistente básicamente en tres puntos. En primer lugar, implementar las recomendaciones de la Autoridad Catalana para la Prevención de la Tortura; reducir el periodo en que un detenido está a la espera de comparecer judicialmente, y establecer un sistema de doble conducción diaria entre los centros de detención de las comisarías y los juzgados, y procurar con ello que se cumpla al máximo lo que establece la Lecrim respecto al tiempo de detención, que tiene que ser el mínimo imprescindible.

Por todo ello solicitamos el voto del resto de grupos parlamentarios aquí presentes.

No sé si es el momento –y por eso pregunto a la presidenta– para posicionarme sobre las enmiendas. ¿O tendré un turno posteriormente?

La presidenta

Primer els correspon als grups que hi han proposat esmenes –Esquerra Republicana i Convergència i Unió– i després li correspondrà a vostè, senyora De Rivera.

Carmen de Rivera i Pla

Bien, gracias, presidenta. Pues, acabo.

Solicitamos el voto favorable del resto de grupos parlamentarios, y luego me pronunciaré sobre las enmiendas.

Muchas gracias.

La presidenta

Per justificar les esmenes d'Esquerra Republicana de Catalunya, el senyor Pere Aragonès.

Pere Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, presidenta. Des del nostre grup parlamentari compartim la preocupació que hi ha darrere l'informe de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura i creiem que el Govern ha de prendre les actuacions que estiguin al seu abast per tal, doncs, de canviar les situacions que porten a una detenció massa llarga, a una permanència massa llarga en la comissaria amb una detenció prèvia a passar a disposició judicial i poder comparèixer davant del jutjat, no?

Per tant, per això nosaltres hi hem presentat una esmena que creiem que en allò en què se centra és en els instruments que tenim a l'abast per poder portar a terme i per poder complir aquestes recomanacions de

l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura, i no tant a fer un mandat de caràcter genèric.

Per tant, en primer lloc el que demanem és reforçar la vigilància i el seguiment per garantir els drets de la persona detinguda, sobretot en l'aspecte, doncs, que hi ha un principi que s'ha de respectar, que és que la detenció ha de durar el mínim temps imprescindible. En segon lloc, que això vagi acompanyat de formació i seguiment als agents dels Mossos d'Esquadra, no només per aquesta qüestió, sinó per totes les altres qüestions relacionades amb la garantia de drets durant la detenció. I, finalment, també totes les qüestions relatives als escorcolls i també a la detenció pel que fa a possibles actuacions que podrien suposar una vulneració de la dignitat de les persones, entre elles, també, doncs, una estança excessivament llarga en detenció abans de poder comparèixer davant del jutge. I, per tant, ens centrem més en els instruments que serien necessaris per portar a terme aquestes recomanacions de l'autoritat.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Aragonès. Senyora Elena Ribera.

Elena Ribera i Garijo

No; per part nostra, el senyor Lluís Guinó.

La presidenta

Perdó. Senyor Lluís Guinó.

Lluís Guinó i Subirós

Gràcies, presidenta. Només per, de forma breu, exposar quin ha estat el contingut de les esmenes presentades per aquest grup parlamentari a la proposta del Grup Parlamentari de Ciutadans.

Pel que fa al punt 1, compartim globalment les recomanacions recollides en l'informe anual de l'Autoritat Catalana per la Tortura corresponent a l'any 2013, i, per tant, d'alguna manera tenim la intenció d'incorporar aquestes recomanacions en el que és l'actuació dins l'àmbit de competència a què fa referència aquest informe. I, per altra banda, l'esmena més significativa es centrava en el segon punt i la nostra proposta era: «Adoptar totes les mesures necessàries per reduir el període en què un detingut està a l'espera de comparèixer judicialment i» –a més a més– «iniciar converses amb les institucions judicials per tal d'establir un sistema de doble conducció diària entre els centres de detenció de les persones, les comissaries i els jutjats», per tal que, d'alguna manera, els detinguts que ingressin durant el matí passin a disposició judicial a la tarda i les diligències d'investigació policial ja s'hagin finalitzat en aquest termini.

Per tant, el que voldríem, i aquest n'és l'esperit, és accelerar al màxim la posada a disposició judicial dels detinguts per evitar precisament, des d'aquest punt de vista, retards i ineficiències. I aquest era el contingut

bàsic de les dues esmenes que hi havia presentat el Grup de Convergència i Unió.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Guinó. La resta de grups parlamentaris: li correspon al Partit Socialista de Catalunya, per pronunciar-se sobre la proposta de resolució i les esmenes.

Ferran Pedret i Santos

Gràcies, presidenta. Doncs, des del Grup Parlamentari Socialista valorem positivament la presentació d'aquesta proposta de resolució. Nosaltres hi estem a favor en els termes en què està formulada.

I, en tot cas, tot i que no ens correspon a nosaltres, òbviament, posicionar-nos respecte a les esmenes d'altres grups, sí que volem dir que entenem que les esmenes que hi ha presentat el Grup d'Esquerra Republicana possiblement tindrien un caràcter més complementari del que la proposta de resolució ja contempla, que no pas, diguem-ne, substitutiu. Nosaltres preferiríem que no substituís el contingut de la part resolutiva de la proposta de resolució que presenta el Grup de Ciutadans, perquè entenem que és bo que aquest Parlament aprovi una resolució en què s'insti el Govern de Catalunya a implementar les recomanacions de l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura.

I entenem que, a més, és important que es faci un esforç per garantir un sistema de conduccions que faciliti la màxima agilitat en la posada a disposició judicial dels detinguts, que en el fons, diguem-ne, l'essència garantista de l'*habeas corpus* és aquesta, no?: l'agilitat en la posada a disposició judicial. I, per tant, entenem que cal que s'estableixi i que no podem escudar-nos en dificultats de tipus logístic o pressupostari, i cal posar els mitjans a disposició que siguin necessaris, que entenem que tampoc poden ser tan absolutament exorbitants.

Per tant, el Grup Socialista votarà favorablement aquesta proposta de resolució. I esperem que en el seguiment de la resolució, si aquesta s'aprova, com així esperem, puguem veure com es van implementant les recomanacions que ens feia l'Autoritat Catalana per a la Prevenció de la Tortura.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies. Per posicionar-se el Grup Parlamentari del Partit Popular, el senyor Sergio Santamaría.

Sergio Santamaría Santigosa

Gracias, presidenta. Bueno, para explicar el posicionamiento del Grupo Parlamentario del Partido Popular con relación a la propuesta de resolución presentada por el Grupo de Ciudadanos.

Queremos poner de manifiesto que compartimos básicamente el espíritu que anima esta propuesta de resolución, entre otras cosas porque se trata de dar debido

cumplimiento a un mandato constitucional. Concretamente, el artículo 17.2 de la Constitución española establece claramente que la detención preventiva no podrá durar más del tiempo estrictamente necesario para la realización de las averiguaciones tendentes al esclarecimiento de los hechos, y, en todo caso, en ese plazo máximo de setenta y dos horas al que se refiere el mandato constitucional, el detenido deberá pasar a disposición de la autoridad judicial de forma inmediata. Por tanto, entendemos que estas irregularidades que se están produciendo deben ser corregidas, porque evidentemente el derecho a la libertad es un derecho fundamental que tiene que ser garantizado de todas las formas previstas en el ordenamiento. Concretamente la Ley de enjuiciamiento criminal en ese sentido es clara y, por tanto, entendemos que esas irregularidades deben ser corregidas.

Ahora bien, sí que nos tendremos que posicionar desde el punto de vista de sentido del voto con relación al punto 1 acudiendo a la abstención, porque entendemos que el informe de la Autoridad Catalana para la Prevención de la Tortura, y concretamente en la exposición de motivos de la propuesta de resolución, plantea la necesidad de que exista más transparencia en el centro de internamiento de extranjeros de la Zona Franca. Bien, entendemos que con la publicación del Reglamento de extranjería, que ha sido precisamente hecho público en el *Boletín Oficial del Estado* del pasado día 15 de marzo, se deja claramente establecido que esa transparencia está siendo claramente superada por el contenido que, como digo, este reglamento recoge; un reglamento que ha sido un Gobierno del Partido Popular el que lo ha puesto en funcionamiento, en contraposición al lapso de tiempo indebido, exageradamente largo, que los gobiernos socialistas llevaron incumpliendo este mandato. Y, por tanto, nos parece que es importante destacar que precisamente ese reglamento abunda en la dirección de garantizar, de mejorar la seguridad jurídica y también las garantías y los derechos de las personas que están pendientes de expulsión en estos centros. Nos parece que es fundamental, porque incluso hoy mismo el propio sindicato de Comisiones Obreras ha puesto de manifiesto que efectivamente el reglamento avanza en la dirección adecuada en cuanto a la exigencia de una mayor transparencia en el funcionamiento del centro. Y, por tanto, nos parece que, desde este punto de vista, este mandato específico que la Autoridad Catalana para la Prevención de la Tortura ha puesto de manifiesto con este reglamento queda claramente superado.

De ahí que, evidentemente, con relación al punto 1 de la propuesta de resolución, el Partido Popular se abstendrá, porque entendemos, como digo, que esa transparencia se está dando.

Y en el resto de la propuesta de resolución, compartimos íntegramente los motivos que la animan.

Nada más, muchísimas gracias.

La presidenta

Moltes gràcies. Li correspon la intervenció al portaveu del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Esquerra Unida i Alternativa, el senyor Salvador Milà.

Salvador Milà i Solsona

Sí, gràcies, senyora presidenta. Des del nostre Grup Parlamentari d'Iniciativa també donarem suport, naturalment, a aquesta proposta de resolució.

De fet, nosaltres volem destacar que hem presentat una proposta de resolució similar a la comissió que també creiem que n'és competent, que és la del Departament d'Interior, la que fa el seguiment d'Interior. Però també entenem que el punt primer és del tot pertinent, perquè és el que diu que el Parlament insta el Govern a aplicar les conclusions de la comissió per a la prevenció de la tortura, i això és una bona pràctica, perquè ens trobem massa sovint que tant els informes del síndic com els informes d'aquest tipus de comissions del Parlament –que no deixen de ser comissions del Parlament– es debaten, es coneixen però a continuació no en fem una tasca de seguiment i d'impuls, al Govern, perquè s'apliquin les conclusions que se'n treuen.

Per tant, ho repeteixo, trobem pertinents els tres punts, eh?, independentment que, naturalment, en el punt primer hi han molts altres aspectes que pertanyen tant a Interior com a Justícia, i continua sent absolutament pertinent per tot el que fa al Govern de l'Estat respecte dels centres d'internament d'estrangers, que el que hauria de fer és tancar-los.

A partir d'aquí, donarem suport a la resolució. I, en tot cas, esperarem el posicionament del grup proponent sobre les esmenes presentades. Però sí que també volem dir que hi trobem també molt pertinent no la substitució, com deia el senyor Ferran Pedret, però sí les consideracions complementàries que es contenen en l'esmena del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, que seria bo, tal vegada, poder-les retenir, especialment en el punt número 3, eh?, que fa referència a uns aspectes molt molt significatius com és el tema del tractament digne de les persones que en definitiva en aquell moment no són ni tan sols imputades, eh?, són ciutadans objecte d'una mesura cautelar, i, per tant, mereixen el màxim respecte a la seva dignitat.

Gràcies.

La presidenta

Sí, per pronunciar-se sobre les esmenes, senyora Carmen de Rivera.

Carmen de Rivera i Pla

Sí, gracias, presidenta. En primer lugar, dar las gracias a los grupos parlamentarios que han hecho enmiendas a esta propuesta de resolución.

Decir que no podemos aceptar las enmiendas del Grupo de Esquerra Republicana de Catalunya, no porque no estemos de acuerdo en algunas cosas de las que se dicen o en todo, pero no nos parece adecuado que se discuta en esta moción, que es una moción de carácter más amplio, y que además yo entiendo que tendría que ser discutido, en cualquier caso, en la Comisión de Interior, sin perjuicio que nosotros estemos de acuerdo en cosas de las que se dicen.

Sí aceptaremos las enmiendas de Convergencia y Unión, aceptando el «atender» por el «implementar» que nosotros proponíamos, en la confianza –porque así se ve en el punto segundo también– de que verdaderamente se tomarán medidas rigurosas para llevar a hacer efectivas todas aquellas recomendaciones del *síndic* y objeto de esta moción en cuanto a la agilidad de la puesta a disposición de los detenidos para que el tiempo de detención no se alargue más de lo debido y se establezca una doble conducción, que es en definitiva la mejor manera para evitar que se dilate, como se está dilatando últimamente, el tiempo de detención cuando es totalmente innecesario, y así lo prescribe la Ley de enjuiciamiento criminal.

Por todo ello, nosotros aceptamos las enmiendas y solicitamos el voto favorable de los demás grupos.

Gracias.

La presidenta

Molt bé. (*Pere Aragonès i Garcia demana per parlar.*) Sí, el senyor Aragonès, suposo... Sí? (*Pausa.*) S'hi vol pronunciar? Sí?

Pere Aragonès i Garcia

No, és per fer una proposta de transacció, així una mica *in voce*, que en diríem, o *in extremis*, que en diu el diputat Pedret, que seria que... Nosaltres votarem a favor, en tot cas, de la proposta de resolució. Però que les esmenes que s'hi han presentat fossin d'addició i no de substitució.

Carmen de Rivera i Pla

Señor Aragonès, yo hubiera estado encantada de considerar esto los días previos a la comisión. Yo, ahora mismo... O sea, se proponía una sustitución y ahora proponerlo como adición..., yo sigo creyendo que hay puntos que son más propios de la Comisión de Interior. Y entiendo que de alguna manera desvirtúan..., no «desvirtúan», pero se van del propósito de esta moción, que es, en definitiva, concretar muy mucho los términos de la detención en cuanto a la duración implementando la doble conducción. Porque, además, creo haber entendido que el señor Milà, el Grupo de Iniciativa, va a presentar una moción en este sentido o ha presentado una moción en este sentido en Interior, y yo creo que será el momento en que nos pronunciamos todos los partidos.

Yo ahora aquí no se la voy a aceptar, esta moción.

La presidenta

Molt bé, doncs, procedirem a la votació separada del punt 1.

Vots a favor del punt 1?

Setze vots a favor.

Vots en contra?

Abstencions?

Tres abstencions.

Procedim a votar la resta de la proposició, amb les esmenes incorporades de Convergència i Unió.

Vots a favor?

Unanimitat. Queda, doncs, aprovada.

Sollicitud de sessió informativa

amb el conseller de Justícia sobre la derogació del tercer grau penitenciari a diversos exalts càrrecs de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (tram. 354-00249/10)

Passem al següent punt de l'ordre del dia, presentat pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, sobre la sessió informativa de la Comissió de Justícia amb el conseller de Justícia sobre la derogació del tercer grau penitenciari a diversos exalts càrrecs de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya. Correspon la justificació de la sollicitud de sessió informativa al senyor Salvador Milà.

Si no hi ha voluntat per part dels grups de justificar el vot, passariem a la votació directament, tret que algun grup vulgui intervenir.

(*Remor de veus.*)

Salvador Milà i Solsona

Moltes gràcies, presidenta. Aquest tema no és la primera vegada que ve en aquesta comissió ni tampoc al Ple. Quan es va produir la primera circumstància en què Serveis Penitenciaris, després de quaranta-dos dies d'internament d'aquests dos exalts càrrecs...

La presidenta

Silenci, si us plau.

Salvador Milà i Solsona

...de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, els va concedir el tercer grau penitenciari, tant en el Ple, per part del conseller, com després en comissió, a petició de diferents grups, se'ns va dir que no era el moment oportú de donar cap explicació política, que aquesta era una decisió que havia estat recorreguda davant del jutjat corresponent i que se n'esperaria la resolució judicial.

El jutjat de vigilància penitenciària va revocar aquesta mesura, amb paraules de crítica molt gran contra l'actuació de Serveis Penitenciaris, i va entrar a destacar que no s'havien observat cap de les circumstàncies que aconsellen el tercer grau penitenciari, com és el penediment i com és la reparació del dany causat, a més que hi havia indicis més que suficients per interpretar que era una actuació precipitada. També en aquest moment se'ns va dir que això no era encara el moment de considerar-ho, perquè en definitiva els Serveis Penitenciaris, el departament havia fet l'apel·lació corresponent a l'Audiència Provincial de Barcelona per tal que revisés aquesta resolució.

Fa poques setmanes l'audiència va confirmar la revocació del tercer grau penitenciari, va confirmar, per tant, la resolució del jutjat de vigilància penitenciària, i torna a fer una crítica molt molt sensible respecte a l'actuació de Serveis Penitenciaris, i destaca el caràcter excepcional que hi havien tingut en aquest cas el no-penediment, la no-reparació, la gravetat del dany causat als béns públics, etcètera.

Perquè no sigui dit, aquest grup parlamentari esgota els procediments i en va demanar explicacions per pregunta per escrit al conseller, perquè potser ens hi donaria una satisfacció. Clar, al rebre..., la resposta, a la qual em permetré fer referència ara, justifica més que sobradament –espero que els diputats ho entenguin així– la petició de compareixença.

Què ens diu el director general de Serveis Penitenciaris? No ens ha contestat el conseller, no ha cregut oportú considerar que als grups parlamentaris normalment els contesta el conseller. Ens contesta el director general. Però què ens diu? Primer, ens diu que el Departament de Justícia no fa cap mena de valoració sobre les resolucions dels jutges i magistrats, es limita a acatar-les i les compleix. Podríem quedar-nos aquí; en quedaríem indubtablement insatisfets. Diu: «No comment»; però no: al segon paràgraf canvia de criteri, el senyor director general, i ara sí que comenta què pensa de què diuen els jutges.

Diu: «Pel que fa a la concessió del tercer grau» –que és el que se li preguntava– «a les persones esmentades, el Departament de Justícia considera que la decisió va ser plenament ajustada a la llei i es va adoptar en l'estricta marc de la normativa i les competències de l'Administració penitenciària, amb independència» –naturalment, perquè no hi té res a veure– «del que pensi la resolució judicial de l'audiència, que n'ha fet una interpretació diferent» –com la podria fer el senyor Pere Calbó, com la podria fer qualsevol d'aquí. Diu: «Bé, vostè pensarà el que vulgui. I l'audiència qui és per opinar? Nosaltres creiem que és “estricte marc competencial” i “estricte respecte a la competència”».

«Per tant» –perquè tot sillogisme comporta una conclusió–, «i atès que» –és una diferència estrictament tècnica– «respon a diferències exclusivament de caire tècnic entre les consideracions dels magistrats» –que no sé per què s'hi fiquen– «i dels serveis penitenciaris» –que, com hem quedat abans, tenen tota la raó i ho tenen claríssim–, «no procedeix emetre cap valoració ni» –naturalment– «demanar cap responsabilitat política.»

¡Toma ya! ¡Ole tú!, que diuen a l'APM! –*¡ole tú!* Sort que no opina –sort que no opina–, el departament, perquè el departament acaba d'opinar que el jutge de vigilància penitenciària i la sala de l'audiència no en tenen ni idea, perquè era perfectament legal, era ajustat a la normativa, estava dintre les seves competències i és una discrepància tècnica, com la podríem tenir amb qualsevol passavolant.

Senyori... Bé, estava a punt de dir «senyories», sí, perquè em veia ja informant la sala en un cas com aquest que m'hagués arribat, no? Diries: «Senyories, és que això

ratlla el desacatament al tribunal», no? És a dir, *mantenerla y no enmendarla*. I si l'acato és perquè no en queda altre remei, que és el que diu el primer paràgraf: «L'acatem.» I sort –ho repeteixo: sort– que no la comenten, perquè si l'arriben a comentar, encara hi serien. Per tant, segurament allò que en diuen: «Se'ls n'ha anat la ploma», no? Potser el primer que va donar la consideració va dir: «Digues que no ho comentem.» I el segon va dir: «Bé, no, hi posaré cullerada perquè ho veig molt clar.»

Bé, ironies a part, això mereix una resposta política. Això no pot quedar així, eh? I jo vull recordar aquí que alguns grups parlamentaris d'aquesta cambra van dir: «Veurem què diu l'audiència, veurem com ho valora, veurem com ho analitza» –aquesta apreciació que havia fet el departament en el sentit que a aquests els corresponia perfectament i sense dubte aquest tercer grau. Home, havent vist les consideracions, els fonaments de dret de les dues resolucions, és que aquí hi ha quelcom més que una discrepància tècnica: hi ha una actuació clarament esbiaixada des del punt de vista polític per afavorir uns delinqüents que han perjudicat les arques públiques de la Generalitat. I no n'és l'únic cas.

Per tant, creiem que, per coherència, tots aquells grups d'aquest Parlament que han dit que, naturalment, des del respecte als interessos públics, farien el que calgués perquè es defensessin aquests drets..., demano que tots els grups parlamentaris votin a favor que vingui el conseller i ens expliqui si continua considerant que l'audiència s'ha equivocat, que el jutjat de vigilància penitenciària no sap el que es fa i que, en definitiva, ells tot ho han fet perfecte i que aquí no hi ha cap responsabilitat política ni s'ha de fer cap valoració respecte a una actuació que ha estat política, perquè ho han dit els tribunals, i que ha estat desproporcionada respecte al que eren els deures dels serveis de vigilància penitenciària.

Gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Gràcies. Hi ha algun grup parlamentari...? (*Diversos diputats demanen per parlar.*) Sí? El senyor Santamaría vol intervenir? El senyor Pedret, sí? I el senyor Aragonès.

Doncs, seguim per ordre. El senyor Pere Aragonès, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana.

Pere Aragonès i Garcia

Bé, en primer lloc, el que nosaltres voldríem comentar és que està prevista una propera compareixença del conseller –no està agendada però creiem que serà, doncs, en les properes sessions– i hi han preguntes orals a respondre respecte a aquesta qüestió. Per tant, el control que persegueix aquesta sol·licitud de sessió informativa ja es pot produir en aquest sentit.

Per tant, és a dir, nosaltres creiem que, si es produeix aquesta sol·licitud de sessió informativa, en tot cas caldria retirar-ne les preguntes orals. És per saber si la

mateixa cosa la controlarem dues vegades o no. I, per tant, en funció d'això, doncs, nosaltres ens hi posicionarem.

La presidenta

A veure, em correspon com a presidenta informar que, si s'adopta la resolució, s'encaixarà el mateix dia, per sentit comú. I, per tant, si hi han preguntes, senyor Milà, si vol vostè..., perquè em sembla que el que planteja el senyor Aragonès és molt raonable.

Salvador Milà i Solsona

Sí, sí. És per al·lusions, que en diuen, no? Doncs, sí, efectivament: no preguntarem dues vegades la mateixa cosa, excepte que el conseller no ens contesti i li tornem a fer la pregunta, però sempre en el mateix marc de la sessió informativa. I, indubtablement, senyor Pere Aragonès –què li haig d'explicar a vostè?–, no és el mateix contestar a una pregunta, que tenim dos minuts i mig per fer-la i dos minuts per contestar-la, i que no hi intervenen tots els altres grups parlamentaris, que, en ares dels drets dels grups parlamentaris, entre els quals el seu, que m'agradaria molt conèixer la seva posició davant del conseller respecte a aquest tema, doncs, una sessió informativa.

Per tant, evidentment, si s'adopta la sessió informativa, les preguntes orals queden retirades.

La presidenta

Molt bé. (*Veus de fons.*) Sí, senyora... (*Veus de fons.*) És que hem d'anar per ordre, com sempre.

El senyor Pedret, del Partit Socialista de Catalunya.

Ferran Pedret i Santos

Gràcies, presidenta. Crec que ha quedat resolta la qüestió que plantejava el senyor Aragonès amb la resposta del senyor Milà.

Des del Grup Parlamentari Socialista volem recordar que, en el moment en què en una sessió plenària d'aquest Parlament el nostre grup, a través del diputat que ara mateix parla, va fer una pregunta al conseller de Justícia sobre aquesta mateixa qüestió, se'ns va respondre que tot plegat, eh?, tant la classificació inicial en tercer grau penitenciari com el seu velocí trasllat a un centre obert, responia absolutament a criteris tècnics i a la més absoluta de les normalitats. Tant era així que, doncs, ens deia que això era quelcom que havia fet qualsevol dels governs anteriors. I això malgrat que aquest diputat i, per tant, aquest grup parlamentari li demanava que abans de respondre a la pregunta dediquéssim uns quants segons a la introspecció –abans de respondre–, i ho va fer amb un considerable i admirable aplom, tenint en compte la feblesa, ara ja manifesta, dels fonaments dels seus arguments. Perquè no es tracta que sigui una part de l'opinió pública, o de l'opinió publicada, que sostingui que la decisió és bastant qüestionable; no es tracta que ho facin els grups parlamentaris, com ho han fet molts dels grups parla-

mentaris d'aquesta cambra, és que la fiscalia, el jutjat de vigilància penitenciària i l'audiència provincial, totes tres diguem-ne «instàncies» –encara que en un cas no ho sigui– han considerat que no es reunien les característiques excepcionals que calien per fer la classificació inicial en tercer grau.

I, per tant, agraeixo al senyor Milà que ens hagi permès accedir, a través de la seva lectura, a la resposta conjunta que li van fer a les preguntes escrites que el seu grup parlamentari havia fet. Perquè novament he de dir que és admirable, que té fins i tot un cert punt de..., fins a cert punt és deliciosa, diguem-ne, és innarrable, és inefable, perquè, clar, qualificar la resolució de l'audiència provincial com una «discrepància merament tècnica» respecte a la resolució dels Serveis Penitenciaris, doncs, requereix un cert valor. I com a mínim em permetré dir que espero que concedeixin que és una opinió qualificada respecte a la qüestió.

I, per tant, em sembla –i m'ho sembla molt– que això requereix una explicació política en seu parlamentària. Hem provat de demanar-la de diverses maneres i sempre s'ha escapat el conseller per la tangent, i escudant-se, a més, en els serveis tècnics, cosa que ens sembla en aquest cas menys valent i agosarat que les respostes que dona per escrit. Per tant, creiem que és absolutament necessari que el conseller respongui a aquesta comissió respecte a aquesta classificació inicial en tercer grau, i també respecte a una qüestió que ha passat potser més desapercebuda, que és la rapidesa amb què aquestes persones van ser traslladades a un centre obert, quan el període d'espera normal és tot un altre.

La presidenta

Gràcies, senyor Pedret. Senyor Sergio Santamaría.

Sergio Santamaría Santigosa

Gracias, presidenta. Sí, también desde nuestro grupo parlamentario consideramos del todo procedente que se sustancie esta comparecencia del *conseller*, entre otras cosas porque debe dar la cara.

Yo entiendo que el señor Aragonès pueda echar un cable al *conseller* para que no se ahogue, lógicamente, pero que no se arroje a salvarlo, que es lo que ha hecho en su intervención. Es decir, intentar sustanciar una cuestión de este calado a través de una pregunta oral, que está constreñida a los estrechos cauces temporales, nos parece que es eludir su obligación fundamental, que es someterse al control político y parlamentario de esta cámara en una cuestión que, como aquí se ha dicho, no está ni siquiera justificada. Es decir, se aduce, en la respuesta que ha dado por escrito el señor director general de los Servicios Penitenciarios, que las diferencias de criterio son «eminentemente técnicas». ¡Qué osadía! Qué osadía contestar por escrito de esta forma cuando realmente estamos ante un caso palmario donde los Servicios Penitenciarios han amparado y han protegido a personas que han sido ejecutoriamente condenadas, que debían ingresar en prisión y que su caso, sorprendentemente, se resolvió

en tiempo récord. Claro, el *senyor conseller*, cuando respondió en la sesión de control, se abrazó o se agarró como a un clavo ardiendo diciendo que «claro, el criterio del juez de vigilancia penitenciaria podía ser perfectamente removido o podía ser rectificado por la audiencia provincial». Pero hete aquí que el recurso que interpone en este caso la Generalitat también es desestimado por la audiencia provincial, con severas reprimendas al *modus operandi*, en este caso, que han puesto de manifiesto los Serveis Penitenciaris.

Bien, eso requiere una explicación de carácter político. No pueden salirse por la tangente en una cuestión que es fundamental, que la ciudadanía clama cuando realmente ve que en los casos de corrupción política no asumen responsabilidades aquellas personas que, como digo, han sido condenadas ejecutoriamente y en firme. Porque yo soy valedor de la presunción de inocencia; lo digo porque es muy fácil acudir rápidamente al símil de otras situaciones, pero yo voy a centrarme en este caso, y en este caso son personas, son responsables que han sido condenados ejecutoriamente, que tienen que cumplir condena y que sorprendentemente su caso se resuelve, pues, con una agilidad, con una rapidez poco menos que rayana en la prevaricación.

Entonces, esto es algo que se tiene que explicar, y el *conseller* no puede en ningún caso ampararse en cuestiones puramente técnicas, porque él no es un técnico, él es un político, y si en la sesión de control se le pregunta, él tiene la obligación de responder. Y si no lo hace, no está cumpliendo con su función. Y, como digo, en este tipo de asuntos, que son tan graves, que causan tanta alarma social, lo fundamental, como digo, es dar explicaciones y dar cumplida respuesta.

Por tanto, entendemos que el formato adecuado es una sesión de control, donde, poniendo todos los datos sobre la mesa, el *conseller* explique, si puede, cómo es que en este caso se concedió un tercer grado cuando realmente eso rechinaba desde el punto de vista jurídico y no menos político, y a pesar de eso decidió actuar de esa manera. Eso es reprochable y el *conseller* tiene que venir aquí y dar las explicaciones oportunas.

Por tanto, nos parece, como digo, que la mejor manera de sustanciarlo es la sesión informativa que ha propuesto en este caso el Grupo de Iniciativa.

Nada más. Muchísimas gracias.

La presidenta

Gràcies, senyor Santamaría. Correspon ara la intervenció al Grup de Convergència i Unió, la senyora Elena Ribera. (*Veus de fons.*) Ai, perdó, és que entre... No, em pensava que no l'havia demanat, senyora De Rivera. Vol intervenir, oi?

Carmen de Rivera i Pla

Sí.

La presidenta

D'acord, doncs, endavant.

Carmen de Rivera i Pla

A ver, nosotros vamos a votar a favor de la comparecencia propuesta porque este fue un caso que verdaderamente produjo alarma social. O sea, estos señores, que fueron condenados por unos delitos muy graves, ¿eh?, entre otras cosas hacerse un plan de pensiones a costa de los Ferrocarrils de la Generalitat, resulta que son condenados, oye, y entran y salen a toda rapidez; vamos, que no llegaron ni a entrar, por lo que parece.

Por lo tanto, yo creo que sería bueno que el *conseller* viniera a explicar esto y dónde ve él la corrección técnica, porque por lo visto ni la audiencia ni la fiscalía lo ha visto, y yo creo que, al menos para dejar claro —para dejar claro— y explicar a la ciudadanía —porque es lo único que se deduce, aquí— por qué existen dos clases de presos: los presos imputados por corrupción y todos los demás. Porque los imputados por corrupción, por lo visto, es que ni entran, y todos los demás, oye, tienen que pasar por un rosario de entrevistas con el sicólogo, con el asistente social; bueno, una serie de entrevistas, pedir las horas; en fin, una serie de méritos y puntos que, por lo visto, estos señores ya tenían la faena hecha.

Por tanto, bueno, suerte —suerte— que tenemos los jueces, suerte que estos corrigen todas aquellas actitudes o aquellas conductas que se alejan absolutamente ya no de la legalidad, sino de la lógica, de la lógica jurídica. Pero yo creo que sería bueno que el *conseller* viniera a explicar, y por eso vamos a votar a favor de esa comparecencia, si piensan seguir con esta diferencia tan grave que se denuncia, y que la ve la ciudadanía, entre los corruptos y los presos comunes.

Gracias.

La presidenta

Gràcies. Ara sí, la portaveu del Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Endavant.

Elena Ribera i Garijo

Sí, gràcies per donar l'oportunitat que expliquem per què votarem que no a aquesta compareixença. El *conseller* ja va respondre a les preguntes que se van formular en el Ple. El *conseller* està obert a donar-hi les explicacions que calguin, perquè el Departament de Justícia sempre ha actuat des del criteri de la legalitat, també amb la voluntat de complir amb les resolucions judicials, i això és el que farà el departament. I el *conseller* no té cap inconvenient a venir a respondre a les preguntes orals que s'han formulat, però és evident, i aquest grup ho manté, que no cal una compareixença per a donar aquestes explicacions, que d'altra banda està en la voluntat dels grups parlamentaris atendre-les o no.

També és voluntat de l'oposició, com tots sabem, desgastar el Govern, i aquest grup no permetrà que s'utilitze cap tipus de subterfugi per a fer aquesta funció, quan la primera funció que té el Govern, a més de donar explicacions, és governar, i donar explicacions, per descomptat, però és evident que existiran aquestes explicacions.

Per tant, la nostra posició és contrària a aquesta petició de compareixença, atès que ja hi ha les preguntes i que el conseller ja vindrà a respondre-hi.

La presidenta

Alguna altra intervenció? (*Pere Aragonès i Garcia demana per parlar.*) El senyor Pere Aragonès.

Pere Aragonès i Garcia

Sí, per al·lusions del diputat Sergio Santamaría.

La presidenta

Sí, si us plau.

Pere Aragonès i Garcia

No pateixi: hem escoltat atentament les raons que ha exposat el diputat Milà i la lectura de les respostes, i nosaltres votarem a favor de la compareixença.

La presidenta

Doncs, procedim a la votació.

Vots a favor?

Dotze vots a favor.

Vots en contra?

Vuit.

Queda, doncs, aprovada aquesta compareixença.

Passem ara als punts del 4 al 8, que són les compareixences de les representacions de les agrupacions de personal penitenciari dels sindicats. Hi han bastants diputats i alguna diputada que han de marxar aviat de la comissió; n'hem rebut aquí a la Mesa diversos avisos. Per tant, els dic: un minut per deixar entrar els compareixents i, amb posterioritat, rigor en el temps, perquè són molt importants les compareixences, avui, però hem de poder donar el tracte adequat als compareixents i, per tant, estar-hi tots fins al darrer moment.

Gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts de cinc de la tarda i tretze minuts i es reprèn a les cinc i vuit minuts.

El secretari segon de la Mesa del Parlament

Bé, reprendrem la sessió.

Compareixença

d'una representació de l'Agrupació de Personal Penitenciari de la Federació de Serveis a la Ciutadania de Comissions Obreres per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00384/10)

I en aquest sentit procedirem ja, ràpidament, a la compareixença dels cinc representants sindicals que

aquesta tarda ens acompanyen i que, en nom d'aquesta comissió, els volíem agrair avui la seva presència.

Disculpar-nos perquè haurem d'ajustar una mica els temps, atès que en la primera part de la comissió ens hem endarrerit una mica i, per tant, la previsió és que tingueu una intervenció inicial de sis minuts cadascun de vosaltres –sis minuts–, i posteriorment serà el torn dels diferents grups parlamentaris, dels diputats, que podran fer la intervenció que escaigui o fer-vos aquelles preguntes que considerin convenients, i després tindreu un altre torn per poder contestar a les preguntes o consideracions que us hagin fet els diferents grups parlamentaris.

Llavors, sense ja més dilació, començaríem per l'ordre en què esteu ubicats en la Mesa, i començaríem amb la intervenció del senyor Carlos de Ardanaz González, que és coordinador de l'Agrupació de Presons de Comissions Obreres.

Carlos de Ardanaz González (coordinador de l'Agrupació de Presons de CCOO)

Buenas tardes, señora presidenta, miembros y compañeros de la Mesa, señoras diputadas, señoras diputadas. En primer lugar quiero agradecer que se nos permita comparecer ante esta Comisión de Justicia y Derechos Humanos e informarles de nuestro punto de vista sobre el estado de las prisiones catalanas.

No podemos empezar de otro modo que indicándoles que tenemos motivos para estar muy preocupados sobre el estado actual y el futuro incierto de las prisiones. Los efectos negativos de la crisis se han multiplicado en este ámbito hasta el punto de estar al borde del colapso. Las políticas del departamento, lejos de plasmarse como beneficios en los centros penitenciarios, cada vez están más alejadas de las necesidades reales. Las bases para el buen funcionamiento del sistema las teníamos y eran un ejemplo para las instituciones penitenciarias de muchos países, pero lamentamos informarles que la realidad actual difiere mucho de épocas anteriores. La política sistemática de recortes y la gestión realizada por el Departamento de Justicia está generando importantes disfunciones que ponen en peligro el modelo y que les explicaremos a continuación.

En cuanto a los efectos de los recortes en el ámbito de Interior, el personal trabaja en condiciones muy precarias y esto se debe a la reducción de los efectivos: no se cubren como deberían las bajas, las excedencias, las jubilaciones. Este personal debe ejercer sus funciones en un entorno cada vez más degradado: hace siete años que esperamos uniformes de invierno, no hay dotación suficiente de radiotransmisores ni de equipos de intervención, falta de mantenimiento, falta material administrativo, entre otras cosas. La disminución del personal afecta a la seguridad de los centros, como no podía ser de otra manera, y provoca un incremento de incidentes y agresiones. Solicitamos, por lo tanto, la cobertura de todas las plazas dotadas presupuestaria y que se contemplen y garanticen las ratios mínimas para el funcionamiento de los centros penitenciarios.

Otro ejemplo de la pésima gestión de la dirección general en el ámbito de interior la encontramos en el conflicto todavía no resuelto del concurso específico de mandos intermedios de régimen interior del año 2008. La última resolución del secretario general del Departamento de Justicia deja sin efecto los nombramientos efectuados en aquel concurso. Alrededor de ciento ochenta mandos intermedios de interior, después de más de cinco años desarrollando de forma satisfactoria sus tareas, tienen que volver a ganarse las plazas, un error de la Administración penitenciaria del cual nadie se ha responsabilizado y cuyas consecuencias solo pagaran los concursantes de buena fe en todo el proceso.

En cuanto al ámbito de tratamiento, incide de especial forma la medida de reducción del 15 por ciento de jornada y salario. Se vende el tratamiento que se desarrolla en las prisiones catalanas como una herramienta innovadora y puntera, vienen delegaciones de diferentes países a visitar nuestras prisiones y se marchan encantados con lo que se les muestra, pero la realidad es muy distinta. Están asfixiando este conjunto de profesionales. El Gobierno de la Generalitat cuando anunció los primeros recortes explicitaba que aquellos trabajadores interinos el trabajo de los cuales era de relación directa con el ciudadano no sufrirían el recorte del 15 por ciento de salario ni de jornada. Finalmente se nos acabó incluyendo en la medida y hasta el momento; con menos personal, menos horas y menos retribuciones pretenden que se realice el mismo trabajo. Las cifras no engañan: actualmente hay un 70 por ciento de interinos en el área de rehabilitación afectados por la reducción de un 15 por ciento de salario y jornada; en algunos centros el porcentaje llega al 100 por cien. La medida, que tenía una duración inicial de dos años, ha sido prorrogada durante el 2014. Están ignorando el dictamen del Consell de Garanties Estatutàries y las directivas europeas, que no permiten ninguna discriminación en función del vínculo que une al trabajador con la Administración. El conjunto de profesionales de esta área cree en la reeducación y la inserción social, tal y como marca el artículo 25.2 de la Constitución, pero no pueden asumir esta carga de trabajo. No están cubriendo ni vacantes ni bajas, y esto con un 15 por ciento menos de jornada. Trabajan con ratios aproximadas de ciento cincuenta internos por profesional, lo cual hace imposible desarrollar una atención correcta: si un profesional trata con ciento cincuenta internos con una jornada completa, si se reduce un 15 por ciento, ¿a qué veintitrés internos dejará de atender o de qué tramo de la atención se prescindirá? La Administración no quiere asumir esta responsabilidad y no nos da ninguna respuesta. Solicitamos de manera formal el fin de la reducción por ineficaz e injusta, y que se convoquen oposiciones lo antes posible en estas áreas.

Otra problemática es el atentado contra el derecho a la movilidad y a la promoción profesional. No entendemos dónde está el impulso a la profesionalización y a la carrera administrativa de los trabajadores si deniegan la mayor parte de los cursos formativos y no reconocen la formación *on-line*. Están incumpliendo, así,

el derecho a las cuarenta horas anuales de formación de que dispone cualquier trabajador de la Generalitat.

En cuanto a la afectación para el personal de los recortes económicos y de derechos laborales, durante los últimos años hemos experimentado numerosos recortes, tanto a nivel general como específico: 5 por ciento de salario, pagas extras, aportaciones al plan de pensiones, congelaciones salariales. También han aprovechado este contexto de crisis para atacar las condiciones laborales, reduciendo los días de compensación de festivos, de vacaciones y de asuntos personales. También tratan de reinterpretar de forma restrictiva todas las normativas de licencias y permisos, obligando a llevar a los tribunales sus incumplimientos. Aprovechamos para instar públicamente al Gobierno, como hizo el Parlamento, a que se garantice la paga extraordinaria de 2014 y, en caso de que no fuera posible, que se negocien los mecanismos necesarios para garantizar que los trabajadores no pierdan poder adquisitivo en 2014.

En cuanto a la planificación de los centros penitenciarios, se han destinado cantidades inmensas de dinero a empresas privadas como consecuencia del modelo de gestión en la construcción de nuevos centros, a costa de recortar la inversión de recursos humanos y materiales de los centros penitenciarios. El ejemplo más extremo de despilfarro en recursos públicos y de ineficiencia en la gestión lo tenemos en Puig de les Basses, con un coste de mantenimiento de 1 millón de euros mensuales durante más de dos años, sin olvidar lo que está costando la prisión de Zona Franca, que nunca se hará y que según datos del propio departamento seguiremos pagando hasta el año 2100.

Posteriormente, se han ido produciendo una serie de carencias y deficiencias organizativas imputables exclusivamente a la Administración. La primera, el nombramiento de un director que provoca un fuerte rechazo en la plantilla; la segunda, la ausencia de un plan de movilidad para los trabajadores afectados; la tercera, el no respeto de la propia dotación de personal y los concursos que ellos mismos realizaron.

Porque las preguntas que nadie ha contestado todavía son: ¿quién ha sido el responsable del derroche de tantos recursos públicos? ¿Por qué nadie se ha hecho responsable y ha pagado el precio correspondiente? Señores diputados, el Parlamento ha trasladado la responsabilidad a sus propios trabajadores, tratándolos de privilegiados cuando son los únicos que realmente están cumpliendo con sus obligaciones.

Por otra parte, a finales del año 2013 se publicó el Plan director de equipamientos penitenciarios 2013-2020. Este plan incorpora una previsión de cierre de unos centros –el más emblemático: Centro Penitenciario de Hombres de Barcelona– y la apertura de otros, pero con los antecedentes inmediatos, las restricciones presupuestarias actuales y la situación de incertidumbre política futura, el personal penitenciario se verá abocado a una movilidad forzosa de consecuencias imprevisibles.

Solicitamos, por tanto, a esta Comisión de Justicia que ayude a revertir el callejón sin salida en el que nos han

situado estas políticas equivocada. Las reivindicaciones de la Agrupación del Personal Penitenciario de Comisiones Obreras solo busca configurar unos servicios penitenciarios eficientes, integrados en la sociedad y con presupuestos razonables, que garanticen la seguridad y la finalidad para la cual trabajamos, la rehabilitación y la reinserción.

Diputados y diputadas, señora presidenta, hace treinta años asumimos la competencia exclusiva de instituciones penitenciarias para desarrollar un modelo propio que fuera un referente a nivel mundial. Actualmente este modelo está en peligro a causa de una política totalmente errónea. Si el interés del Gobierno de Cataluña en desarrollar un modelo penitenciario ha desaparecido, los trabajadores de servicios penitenciarios les exigimos que actúen en consecuencia y reviertan cuanto antes esta situación.

El secretari segon de la Mesa del Parlament

Moltes gràcies. Agrair-li l'esforç de concisió.

Compareixença

d'una representació de la Unió
General de Treballadors de Presons
per a informar sobre la situació de
les presons (tram. 357-00385/10)

I ara, tot seguit, té la paraula el senyor Xavier Martínez Martí, que és el responsable del Sindicat de Presons de l'FSP-UGT de Catalunya.

Xavier Martínez Martí (responsable del Sindicat de Presons de l'FSP-UGT de Catalunya)

Bé, bona tarda. Estem aquí per valorar la situació de les presons catalanes. Donaria, doncs, per parlar molt, moltes hores, i jo crec que és..., o almenys jo faré la meua exposició en base a tres blocs importants: la seguretat als centres penitenciaris –està garantida la seguretat?–, l'àrea de rehabilitació –la reinserció dels interns la tenim garantida?– i el tercer bloc, i no menys important, són les condicions laborals dels treballadors –com està la situació actual del nostre acord, que va acabar el 31 de desembre del 2013.

Respecte a la primera part. La seguretat està garantida? Podem dir que sí, que la tenim garantida. Però per què? No perquè hi hagi un dimensionament adequat dels centres penitenciaris, ni molt menys: estan infradotats. I una prova més de la no-voluntat de dotar els centres penitenciaris de la quantitat de treballadors necessària és el dimensionament de Puig de les Basses: un dimensionament insuficient –insuficient–, un dimensionament que no permet la reincorporació dels companys interins cessats en ocasió de la presa de possessió de la JU026 –la darrera oposició–, un dimensionament que..., amb tota seguretat Mas d'Enric també serà una infradotació de personal important, que si hi garantim, hi insisteixo, o es garanteix la seguretat del centre, doncs, no serà com a conseqüència de la dotació, sinó de la professionalitat i la vàlua de tots els professionals que s'impliquen en les tasques,

dia a dia, als diferents mòduls i als centres penitenciaris de Catalunya.

L'Administració juga a un joc de trilers, actualment. I per què dic «un joc de trilers»? Perquè no cobreix les vacants. Diuen que sí, permeten el cobriment de segons quins llocs vacants, mentre les cadires de sortida no són cobertes. Això què genera? Doncs, genera forats, forats continus. Actualment tenim 350 vacants sense cobrir –350 sense cobrir–, que són mantingudes actualment com una reserva de vacants per a l'obertura de Mas d'Enric, obertura de Mas d'Enric que ha de ser amb una dotació extra, un increment net de treballadors, no extraient vacants o personal d'altres centres penitenciaris per dotar aquest centre, aquesta és la voluntat actual de l'Administració penitenciària i, per extensió, del Departament de Justícia. La dotació ha de ser d'un increment net, amb una oposició, amb garanties perquè el personal pugui consolidar el seu lloc de treball. Els interins que s'han de reincorporar han de reincorporar-se i han de poder oposar a un lloc definitiu. No pot ser que Mas d'Enric es vulgui obrir o inaugurar amb personal definitiu traslladat forçosament o interins que després no podran consolidar el seu lloc de treball. La dotació, per cert, ho repeteixo, és del tot insuficient.

Respecte a la seguretat dels interns i dels mateixos professionals de les diferents àrees. Hi ha hagut un increment d'agressions. Un repunt important? No, realment no. El professional, doncs, ha de batallar amb aquesta situació, que es dona bàsicament per la no-dotació correcta dels centres penitenciaris. Actualment, amb dades –amb dades– de la mateixa pàgina web del Departament de Justícia es diu –i és un maquillatge absolut de les estadístiques– que per cada 3,17 interns hi ha un treballador que cobreix la seva vigilància. És del tot incert, això és un maquillatge absolut: el que ens trobem actualment són centres on tres i quatre treballadors han de garantir la seguretat de 320, 350 interns, com és el cas de la Model. Actualment a la Model, a la tercera galeria de la Model hi han 320 interns que estan custodiats –i evidentment garantint la seva seguretat– per quatre treballadors. Això entenem que és una dotació insuficient. I el problema és que el model es vol repetir –es vol repetir contínuament.

Respecte a la segona àrea de què volia parlar, i no menys important, ni molt menys, jo crec ara mateix, és de com és el nostre model penitenciari, que és basat d'una forma important en la reinserció i la reeducació dels interns i dels presos. El personal de rehabilitació està reduït en un 15 per cent. Gairebé el 70 per cent del personal de rehabilitació és interí. Hi ha un cos, com per exemple el cos d'educadors socials, que mai ha tingut una oferta pública que els hagi permès consolidar el seu lloc de treball. Des del 2002, des de la seva creació, mai han tingut una oferta pública, no hi ha hagut voluntat política de permetre'ls la seva consolidació del lloc de treball. Els assistents socials, treballadors socials, des del 99 no han tingut una oposició: quinze anys sense oposicions. Jo particularment i personalment no ho veig normal. Algú em podria donar una resposta del motiu pel qual els educadors so-

cials o els treballadors socials mai han pogut consolidar el seu lloc de treball? Perquè jo no la hi trobo, una resposta. Espero que d'aquí surti un compromís ferm que permeti que els treballadors socials, els educadors socials, els juristes, els psicòlegs puguin consolidar el seu lloc de treball mitjançant una oposició; que els interins, companys interins cessats actualment de la borsa també puguin incorporar-se en un lloc definitiu, directament, si és possible, i no mitjançant cobertures d'interinatges.

Ja he repetit que el personal de rehabilitació –ja ho he dit abans– té una reducció d'un 15 per cent. Amb aquest 15 per cent... Per exemple, dades del Centre Penitenciari Brians 2: dels tretze juristes que hi ha desenvolupant tasques a Brians 2, els tretze són interins –els tretze. L'Administració diu, amb les seves estadístiques, que tenen onze interns per a cada professional –onze interns. Evidentment, si hi apliquem la realitat, aquests tretze juristes, cada un d'ells, que està reduït en un 15 per cent, es converteixen en onze; consegüentment, han de donar el seu servei, han de donar cobertura jurídica en aquest cas a 154 interns.

Tot és un maquillatge, tot són estadístiques tergiversades, tot és fals. I com que tot és fals, la conseqüència és inseguretat, que només –hi insisteixo– és garantida per la professionalitat dels treballadors. I l'èxit, perquè és un èxit del treball que fan els companys de rehabilitació dels diferents centres penitenciaris, ja que la reincidència és bastant baixa, és només, hi insisteixo, no pels mitjans materials dels quals disposen, no pels mitjans humans, perquè n'hi han pocs o són gairebé ínfims, sinó per la seva professionalitat. I això no se'ns reconeix. Encara estem esperant que el titular del Departament de Justícia defensi els seus treballadors quan des d'institucions importants del nostre país se'ns acusa de diferents actes reprovables i que evidentment rebutgem perquè no existeixen, no s'han donat en el passat ni es donaran en el futur, perquè som professionals. No tenim reconeixement –no tenim reconeixement per part del departament. Volem reconeixement, i aquest reconeixement també es vehicula a través de garantir els acords que tenim...

El secretari segon de la Mesa del Parlament

Li agrairia, si us plau, si pogués anar conclouent...

Xavier Martínez Martí

Sí, dos minutets, si us plau. Se'ns...

El secretari segon de la Mesa del Parlament

Hauria de ser una mica menys, si us plau.

Xavier Martínez Martí

Menys? Un minutet –un minutet.

El secretari segon de la Mesa del Parlament

Un minutet sí.

Xavier Martínez Martí

Es vulneren sistemàticament els nostres acords –sistemàticament. Estem en negociacions d'un acord que va finalitzar, com he dit abans, el 31 de desembre del 2013 i contínuament s'intenta agredir el treballador penitenciar mitjançant extorsió directa. Rebem extorsions a canvi de conceptes retributius que són nostres: extorsions per a l'acceptació de modificacions horàries que –aquí ho dic, en seu parlamentària– no acceptarem.

Gràcies.

El secretari segon de la Mesa del Parlament

Moltes gràcies. Entenguim que no pretenem, eh?, limitar les seves intervencions, però sí que intentem ajustar-nos al temps que inicialment els hem dit. Malgrat això, que inicialment els hem dit que era de sis minuts, estem utilitzant més temps –vuit i quasi nou minuts–, amb aquesta voluntat de generositat, d'intentar que puguin expressar al més àmpliament possible el que vénen a dir. El que sí que els adverteixo és que quan vostès sentin el «pip-pip-pip» vol dir que porten aquells sis minuts inicials i que, per tant, en la mesura que puguin..., en un o dos minuts següents poder acabar i cloure vostès mateixos la seva intervenció sense necessitat que jo hi hagi d'intervenir, perquè, si no, fa la impressió que els vull limitar i no és aquesta voluntat. Però hem de seguir un ordre, que és el que pretenem.

Gràcies.

Compareixença

d'una representació de la Candidatura Autònoma de Treballadors i Treballadores de l'Administració de Catalunya per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00386/10)

I en aquest sentit donaria la paraula a la senyora Mònica Martínez Hernández, que és delegada sindical de la Candidatura Autònoma de Treballadors i Treballadores de l'Administració de Catalunya.

Mònica Martínez Hernández (delegada sindical de la CATAC-IAC)

Moltes gràcies a tots. Abans de re, dir-vos que hem vingut a parlar dels drets humans a la presó. Ens centrarem molt a parlar dels drets humans dels interns perquè pensem que hem de canviar la cultura carcerària, i en la nostra exposició primer farem una declaració de principis i després farem, bé, les aportacions que pensem..., les línies de treball per on pensem que podem anar.

Mirant els drets enumerats a la Declaració universal dels drets humans, hem trobat que moltes vegades es vulneren quan entren en confrontació les diferents ambicions, expectatives, necessitats de les persones i dels col·lectius. Pensem que hem d'aprendre a conviure. Com diuen l'Eva Bach i el Pere Darder al llibre *Deseduca't*, viure és conviure, i la vida social és una forma de convivència, i, a més, ens convé per viure millor a tots: als que estem a dins, als que estem a fo-

ra. Vivim en societats en què volem aconseguir harmonitzar l'exercici de la llibertat personal i el bé individual amb el col·lectiu, i no hi ha llibertat individual sense responsabilitat ni bé col·lectiu sense convivència, i la responsabilitat i la convivència són valors que hem de reeducar. Hem de reeducar en valors que ens ajudin a harmonitzar el bé individual i el bé comú, i és el que intentem fer a les presons.

Des d'aquesta perspectiva, CATAAC vol incidir en les següents línies d'actuació. També haig de dir que no diré res de nou, ja que moltes d'elles ja s'apliquen als centres penitenciaris, i a la vegada som conscients que ens en deixarem moltes pel camí. Per això necessitem la col·laboració de tots els que hi som: dels interns, dels treballadors, del departament, de les famílies, dels agents socials i de vosaltres, els polítics.

Primer punt. Pensem que hem de potenciar la creació i el desenvolupament dels mòduls de participació i convivència. Aquests són mòduls on es fomenta la convivència des de la responsabilitat i es van creant entorns que es regeixen per principis com el respecte, la responsabilitat i la solidaritat, i aquests valors són els que atorguen seguretat i capacitat als interns per anar més enllà de les seves pròpies idees, dels seus paradigmes d'actuació i, per tant, els preparen per encarar positivament la vida social i els dignifiquen.

Voluntariat. Pensem que tot aquest procés de canvi personal ha de ser voluntari. En alguns centres penitenciaris ens hem trobat que aquests mòduls s'han intentat imposar a tots els interns. Entenem que una persona ha de canviar si vol canviar; l'hem de seduir, li hem de dir que allò és el millor, no li ho podem imposar perquè no funciona. A mesura que a aquests mòduls la gent hi trobi les virtuts potser sí que els podrem fer extensius a tots, els mòduls. Amb això tampoc volem dir que recolzem aquesta existència d'aquests anomenats «pozos» o aquests mòduls que són bastant problemàtics. Ja ens agradaria, que desapareguessin. Però d'entrada ha de ser un canvi gradual. I a mesura que aquests mòduls de participació i convivència es consolidin i que els interns i els treballadors dels centres penitenciaris trobin i creguin que aquest nou model és positiu, es podrà fer extensiu a tothom.

També volem parlar del paper del funcionari de règim interior. Aquest és el professional que més hores passa amb l'intern i, per tant, l'hem d'incloure en aquest procés de canvi de l'intern, hem de comptar-hi. I, com passa amb els interns, també aquest formar part del procés ha de ser voluntari, perquè potser no tots volen formar part d'aquest procés. A aquells funcionaris que estiguin motivats per formar part del procés els hem de donar la possibilitat de formar part d'aquests equips multidisciplinaris dels mòduls i els n'hem de donar la possibilitat formant-los, que puguin formar part..., venir aquí, als cursos que fa el CEJFE i que no precisament són del seu perfil, com l'assertivitat, com poden ser gestions alternatives de conflicte. Els hem de deixar formar-se si volem que formin part d'aquest procés.

Ahora pensem que hem de potenciar el paper de la família en tot el procés. L'hem d'entendre com un

agent clau en el procés de transformació de l'intern i de la seva posterior reinserció. És molt difícil reinserir-te si quan surts al carrer no hi ha ningú que t'espera; per tant, la família en aquest procés moltes vegades es desgasta. Des dels centres penitenciaris hem de comptar-hi, hem de treballar amb ells fent tutories grupals amb la família, trobades familiars, fer tot allò que sigui necessari perquè acompanyin l'intern durant el procés.

També hem de comptar amb tot el tema del voluntariat, però un voluntariat bidireccional, és a dir, de fora a dins i de dins a fora. Fins ara els més típics han sigut aquells voluntaris que ens vénen a les presons, aquella persona jubilada que acompanya una persona en tercer grau a fer una gestió, juristes com els del Grup Roda Ventura, que fan voluntariat d'assessoria jurídica, etcètera. Tot això ho hem de continuar «mimant», però també hem de fer que els mateixos interns facin de voluntaris amb l'exterior. I el millor exemple..., us vull explicar una experiència que vam viure al Centre Penitenciari Lledoners. No sé si coneixeu una associació que es diu Pallapupas, que l'objectiu que té és anar pels hospitals i fan espectacles de pallassos amb els nens. Doncs, en aquest mòdul de participació els interns el que van fer va ser preparar tots aquells sobres que es donen als nens, que hi va un tríptic, que hi va el nas. Bé, doncs, aquesta feina va ser gratuïta i la van fer. I si haguéssiu vist la cara dels interns com s'illumaven; deien: «Hòstia, estic fent alguna cosa per a la societat.» Hòstia, això també és defensar els drets humans. I a la vegada també és trencar estigmes, perquè tots aquells pallassos quan van anar als hospitals anaven dient: «-Ei, que aquest sobre l'ha fet un intern. -Un intern? Òndia.» Bé, això és dignificar les persones.

A la vegada, també insistir una mica –com els companys, no?– en el tema de tractament, d'intentar restituir.

I molt ràpidament: ens centrem molt a pensar en les presons, en l'ara, però defensar els drets dels interns és defensar els drets dels infants i de la gent quan es fa gran. Hem de posar l'atenció en la prevenció, abans, i en el després.

Moltes gràcies per tot.

El secretari segon de la Mesa del Parlament

Moltes gràcies, i molt agraït per l'esforç de concisió que ha realitzat. Ara dos dels vostres companys haurien d'ubicar-se aquí per poder fer ells l'exposició que els correspon. I en el moment que estiguin ubicats, doncs, procedirem. *(Pausa.)*

Compareixença

d'una representació de la Central Sindical Independent i de Funcionaris per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00387/10)

Començarem amb la intervenció, en primer lloc, del senyor Joan Lluís Escudero Pérez, que és el president de la Central Sindical Independent i de Funcionaris de Presons a Catalunya, i després –així ja els vaig presentant– en segon lloc intervindrà el senyor Francesc

López Sánchez, que és el coordinador de l'Agrupació dels Cossos de l'Administració d'Institucions Penitenciàries.

Per tant, el senyor Joan Lluís, quan vulgui, si està... És el botó del mig. *(Veus de fons.)* D'acord? *(Pausa.)* Té la paraula.

Joan Lluís Escudero Pérez (president de CSIF Presons a Catalunya)

Hola, molt bona tarda.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

Senyors diputats, senyores diputades, se'm va demanar concisió en la meua intervenció, per això m'ajudaré d'un powerpoint, que el tenen aquí. Els hem facilitat també un dossier, no?, perquè puguin seguir la meua intervenció i fins i tot ampliar-la amb moltes més dades. Els el passaré també als membres de la Mesa –si us plau...

En primer lloc, voldria agrair, no?, que se m'hagi convidat com a representant de la Central Sindical Independent i de Funcionaris, sobretot perquè se'ns dona veu on el nostre departament ens la nega sistemàticament; pensem que se'ns té negada la nostra veu fins i tot en els centres penitenciaris.

De totes maneres, em centraré en el que és tota la problemàtica –greu problemàtica– que hi ha actualment a les presons catalanes. Intentaré fer-ne un diagnòstic molt breu, penso que serà molt gràfic, eh?, sobretot en el titular. El diagnòstic és que el nostre model penitenciari català, que havia estat la nineta dels ulls fins i tot diria que a nivell europeu, actualment aquest model està tocat de mort. I els ho diré molt gràficament: aquest model està tocat de mort perquè totes les seves parts, els seus òrgans més sensibles han quedat actualment pràcticament paralitzats: el seu cor, que és el tractament, podríem dir que està trencat; el seu sistema nerviós, que són els funcionaris de vigilància, actualment estan paralitzats; el seu cap, que són els comandaments intermedis, ha estat inutilitzat igualment, i, finalment, les seves extremitats, que són els nous equipaments penitenciaris, han quedat igualment paralitzats.

Començaré avançant una mica amb el powerpoint. Com deia, primer titular, no?, el cor del sistema: el tractament. Tots els companys, educadors socials, psicòlegs, treballadors socials, eh?, que treballen amb els interns, doncs, en aquest model, que era la base del nostre sistema penitenciari..., podem dir, com molt gràficament posem en aquest powerpoint, que està mort. «RIP per al tractament», podem dir. Fa dos anys, eh?, aquests companys interins, de tractament, moltíssims –estem parlant de més del 90 per cent d'interinatge, l'índex d'interinatge més alt de totes les administracions de l'Estat–, van patir una retallada salvatge del 15 per cent del seu sou i de la seva jornada laboral. Pensem, com abans han dit alguns dels nostres companys, que aquests professionals porten una ràtio de més de cent cinquanta interns. Imaginin vostès –vostès, senyors di-

putats, senyores diputades– què farien si se'ls retalla un 15 per cent la seva jornada i el seu sou, i a la mateixa vegada tenen la mateixa càrrega de feina.

La segona part del sistema, fonamental; jo l'he batejat com el «sistema nerviós». Som nosaltres, eh?, com jo: sóc funcionari interior, funcionari de vigilància. Aquest sistema, que per mi és el nervi també del sistema, podem dir que estem actualment en un estat de xoc –actualment, de xoc. Pensem que el primer cop fort que vam rebre van ser cinc-cents companys –cinc-cents companys–, cinc-cents famílies, eh?, que van ser acomiadades, del dia a la nit van ser acomiadades. Pensin que aquests companys van rebre dos anys d'atur, i sense cap tipus d'indemnització. Pensin que aquests companys, molts, ja han esgotat l'ajuda familiar i no tenen res; companys –ho torno a dir, eh?– que van rebre medalles al mèrit penitenciari i que se'ls va acomiadar sense res, amb un ERO encobert. I això per què es va fer?, es deuen preguntar vostès. Doncs, simplement per fer un nyap. Perquè, clar, com que s'havia convocat una oposició, la JU026, que és la que ara –ara–, després de més de dos anys, aniran a Puig de les Basses, i a aquests companys no se'ls va col·locar, no van prendre possessió del seu lloc, doncs, quina solució més fàcil va adoptar el nostre departament? «Acomiadem els interins i hi col·loquem aquests. Fem mal a uns i als altres.» Què passa? Penseu això: a aquests companys interins fins i tot se'ls nega el dret –el dret, eh?– de saber quina posició ocupen a la borsa de treball. Aquests companys no poden consultar-la; han de trucar, barallar-se dia i nit per veure quina antiguitat tenen, quina posició tenen. Pensin l'angoixa que suposa això, eh?

Una altra: la pèrdua traumàtica de retribucions. Clar, som funcionaris, hem patit com a tot arreu. Jo aquí simplement m'he centrat en tres anys en allò..., he agafat unes nòmines, unes retribucions anuals d'un funcionari estàndard, diguem-ne, de quinze anys d'antiguitat, i poden veure a la gràfica –després, els convido que les mirin detalladament–, podríem dir, com hem patit en tres anys: gairebé deu mil euros –deu mil euros, eh?, gairebé deu mil euros– s'han perdut pel camí. I, a sobre, se'ns demana la mateixa implicació en la nostra feina, i la fem, eh? –i la fem–, i ara mateix hi ha companys meus en els patis que estan complint amb la seva professionalitat.

Però, és més, fins i tot el nostre departament, el nostre Govern se salta les mateixes resolucions del Parlament de Catalunya. Aquí els poso una resolució d'aquest Parlament, eh? –que, per cert, els grups de govern hi van votar a favor–, de les trenta-set hores i mitja, que se'ns donin aquestes trenta-set hores i mitja, resolució que el Govern encara esperem que l'apliqui. És una resolució de vostès, senyors diputats, que la van fer.

Després els poso això. Avui he volgut venir vestit de funcionari simplement perquè vegin el que suposa un atac frontal a la nostra dignitat. Aquesta camisa que porto jo, que és la camisa d'hivern, fa sis anys –fa sis anys– que no se'ns renova, eh? La meua dona –perdonin l'expressió– quan veu aquests colls, aquestes mànigues i això s'espanta. Doncs, això, nosaltres, que som els referents dels interns –els referents–..., imagi-

nin en quin estat. I la meva camisa no és de les més desgastades, eh?, perquè els podria ensenyar..., en allò.

Intentaré escurçar una mica la meva... No només això, són camises, allò..., *walkies*. Hem denunciat que hi ha companys sense *walkies*, sense carregadors, sistemàticament.

Augment alarmant de les agressions; això és una altra de les coses. O sigui, amb dades del mateix departament –també els n'he posat una gràfica, on es veu–, les agressions que pateixen tant els interns com els mateixos funcionaris, doncs, augmenten, any rere any augmenten aquestes agressions.

La paràlisi, la paràlisi que els he dit, les nostres nines que havien de ser els nous centres penitenciaris: Puig de les Basses, eh?, i Mas d'Enric, el de Tarragona, encara el 2015 ens haurem de..., perquè s'inauguri aquest centre. Això paralitza el sistema. I tenim altres centres col·lapsats, saturats. Visitin la Model, si us plau, visitin altres centres –Tarragona– i veuran quines condicions tenen els nostres interns i els nostres treballadors penitenciaris.

El que els deia: escapçat el sistema. Els nostres comandaments intermedis, els que ens han de donar les ordres, caps de serveis, caps d'unitat, aquests poden perdre la seva plaça; després de sis anys aquests, per una errada gravíssima de l'Administració, ara han de tornar-se a avaluar.

Intentaré ja anar... I, finalment, he volgut acabar la meva intervenció, per no portar un discurs alarmista aquí... Nosaltres hem posat una solució que pensem que podria dignificar el nostre cos, que seria la creació..., que d'una vegada per totes als funcionaris de presons se'ns consideri un cos especial. Pensen que un agent rural és un agent de la..., és un cos especial. I a nosaltres encara se'ns nega el dret de l'autoritat. A mi m'agradeix un intern fent les meves funcions i diuen que és part de la meva feina. Per això penso que aquí vostès..., i aquí ens poden ajudar molt, senyors parlamentaris, eh?, fent una reforma i que d'una vegada per totes se'ns doni aquesta consideració.

Moltes gràcies per haver-me escoltat i gràcies per tot.

El secretari segon de la Mesa del Parlament

Gràcies.

(Aplaudiments en el sector del públic.)

Compareixença

d'una representació de l'Agrupació dels Cossos d'Administració d'Institucions Penitenciàries per a informar sobre la situació de les presons (tram. 357-00388/10)

Bé, ara és el torn del senyor López.

Francesc López Sánchez (coordinador d'ACAIP Catalunya)

Señor presidente... Diputados, en primer lugar me gustaría agradecer a los grupos parlamentarios esta oportu-

nidad y en especial al Grupo de Ciudadanos por facilitarnos nuestra presencia hoy aquí. ACAIP fue la única organización sindical que pidió esta comparencia; lo hicimos porque pensamos que es importante que esta cámara y sus diputados conozcan la realidad en la que los trabajadores de las prisiones desarrollamos nuestro trabajo.

Básicamente lo que tengo que decir es lo siguiente. Se afirma que el modelo penitenciario catalán se basa en la rehabilitación, pero es difícil crearlo cuando sus políticas de personal van justo en la dirección opuesta. Todos los que trabajan en un centro penitenciario –el personal sanitario, el personal de vigilancia, los destinados a oficinas y evidentemente los trabajadores del área de tratamiento– desarrollan cada día su tarea para conseguir el objetivo de la reinserción y la rehabilitación. ¿Se puede sostener que nuestro sistema penitenciario es un modelo de éxito, basado en el tratamiento, cuando el interinaje alcanza casi el 70 por ciento entre los trabajadores de esta área? Difícil de sostener. Además, a estos interinos –bueno, como ya han comentado todos mis compañeros– se les ha recortado el 15 por ciento el horario y el salario, que no la carga de trabajo, que aumenta con nuevos protocolos, más burocracia, más programas. Lo que es evidente es que, a menor tiempo de trabajo de los equipos de tratamiento, menor rehabilitación; es una relación directa, no hay mucho más que explicar.

Pero, como decía, todos los trabajadores de un centro tienen su parcela en la tarea de reinserción. Los funcionarios de vigilancia, por ejemplo, garantizamos la seguridad, la buena convivencia, el acceso de todos los presos a los servicios de un centro. Sin embargo, ¿un funcionario solo en un patio con ciento veinte internos puede garantizar siquiera su propia seguridad? Pues, también es difícil de sostener.

En la memoria del programa de presupuestos del 2014 de la Generalitat se establece el objetivo estratégico de mantener por debajo del 2 por ciento el número de presos en régimen cerrado. ¿Cómo se alcanzará este objetivo? La clasificación interior no se puede ceñir a estadísticas. Si no mantenemos en régimen especial a los internos violentos, sin importar el porcentaje, ya sea un 0,5, un 1 por ciento, o el 2, o el 5, el real, ¿cómo conseguiremos que el resto de internos progresen en su rehabilitación? Es difícil. Es más, ¿los propios trabajadores de vigilancia podemos mantener nuestra autoridad si los internos más violentos siguen en los módulos en régimen ordinario porque ya se ha alcanzado el 2 por ciento? Aquí perdemos la autoridad.

Los trabajadores del ámbito penitenciario hemos visto recortadas nuestras retribuciones, como todos los trabajadores. Estamos en crisis, es evidente. Es importante recuperar ese poder adquisitivo. Pero en nuestro sector se producen dos disfunciones que nada tienen que ver con lo económico –nada–: se obvian buenas prácticas que no suponen gasto y se abusa de malas prácticas que no conllevan ahorro.

Buenas prácticas que no suponen gasto: convocar concursos de traslados anuales, que permitan que el trabajador se aproxime a su hogar. Eso no comporta

gasto. Ya sucede en el resto del Estado: hay una convocatoria anual de concurso de traslados.

Buenas prácticas que no suponen gasto: respetar las bases de las convocatorias, que al fin y al cabo está en la ley; o sea, es cumplir la ley. De ahí tenemos el concurso de mandos del 2008, como ya les han informado mis compañeros, en que no se han cumplido las bases, y, bueno, ¿ahora cómo vamos a salir de esta situación? Pues, aun no lo sabemos, no tenemos idea.

Buenas prácticas que no suponen gasto: gestionar la bolsa de interinos con transparencia –eso no supone gasto– por medio de un sistema sencillo, que permita llevar un seguimiento a los implicados, que no les suponga, como decía mi compañero, estar llamando continuamente a la dirección general.

Buenas prácticas que no supongan gasto: no vincular las horas de formación únicamente a los cursos relacionados con el puesto actual del trabajador, a menos que lo que se pretenda es encasillar a los trabajadores, impidiendo su promoción profesional. No creo que ese sea el objetivo, pero lo cierto es que se nos está negando la formación a menos que sea del área en la que trabajamos.

Por otro lado, malas prácticas que no suponen ahorro: impedir la conciliación de la vida familiar y laboral. ¿Para qué sirve una reducción de jornada si no se puede adaptar el horario a las necesidades de la persona de que depende el trabajador? Me gustaría aclarar este punto porque esta mala práctica ni supone ahorro ni beneficia al servicio, y simplemente perjudica a un niño, a un padre, a un hermano impedido. Y esto es así: no se está conciliando la vida familiar y laboral.

Otra mala práctica que no supone ahorro es promover cambios de horarios que no benefician a nadie pero que perjudican a todos. Una cárcel no es un despacho en mitad de la ciudad, es algo bastante más complejo, es una instalación, habitualmente alejada del núcleo urbano, que requiere mucho tiempo de desplazamiento.

Otra mala práctica, que no solo afecta a Servicios Penitenciarios, es la privatización de servicios. Esto, más que no suponer ahorro, creemos sinceramente que encarece el servicio –servicios de catering de los centros, los servicios de mantenimiento prestados por empresas externas, todo esto.

Bueno, la JU026 es un desastre de proceso. Podría citar infinidad de ejemplos, pero lo importante es que, si se quiere desarrollar una política penitenciaria de rehabilitación y inserción, esta debe ir acompañada de una política de personal acorde.

Bueno, ya he excedido el tiempo. Lo dejaremos aquí.

Muchas gracias a todos.

El secretari segon de la Mesa del Parlament

D'acord, moltes gràcies. Ara sí que demanaríem que tornéssiu a fer canvi de cadires i, mentre ho feu, anunciar que en primer lloc intervindrà el grup... Si ho podeu fer amb una de celeritat, us ho agrairíem, eh? S'ha

deixat un micro obert; un segon, eh? (Pausa.) En primer lloc intervindria el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya i en el seu nom la diputada senyora Gemma Calvet.

Esperem uns quants segons, que puguin seure, i així procedirem a escoltar la intervenció del Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya. (Pausa.)

Gemma Calvet i Barot

Gràcies, president. Benvinguts, tots els representants sindicals que avui han comparegut aquí, a la Comissió de Justícia i Drets Humans. Abans de tot, aclarir que el nostre grup parlamentari ha fet la petició d'aquesta compareixença juntament amb la resta de grups parlamentaris. És costum que els sindicats formin part dels agents que de forma privilegiada poden fer un diagnòstic sobre la realitat dels serveis públics, i, com a servei públic, el sistema penitenciari, doncs, ha de ser una prioritat. I és costum també que ho puguem plantejar, si es comparteix, com ha estat en aquest cas, per tots els grups parlamentaris, perquè no se'n faci un ús partidista. I, per tant, des de la seva pluralitat, també des de la nostra, des del que representem les diverses sensibilitats d'aquests grups parlamentaris, els donem la benvinguda i els agraiem la concisió i l'exposició que han fet sobre la seva percepció, que en alguns casos és coincident i en altres, expressa aquesta pluralitat a la qual em referia.

Nosaltres coincidim que el sistema penitenciari català ha de ser més cuidat –ha de ser cuidat i ha de ser més cuidat– i que el sistema penitenciari català està sostingut essencialment pels seus professionals. També coincidim en el plantejament que ha fet la representant del sindicat de CATAC, que dintre del sistema penitenciari hi han persones, hi han éssers humans que compleixen una condemna i que també tenen els seus drets, que han de ser en tot cas contemplats per l'Administració i dels quals en molts casos són garants els mateixos professionals que exerceixen la seva labor dintre del centre penitenciari. Per tant, en aquesta posició de permanent equilibri entenem que tot ha de poder ser compatible i que la finalitat del mateix sistema amb relació a la reinserció també és una finalitat de tots i cadascun dels professionals dels centres penitenciaris, estiguin en l'àmbit de tractament o estiguin en l'àmbit de custòdia. És així com comprenem que vostès exerceixen la seva labor professional i és així com també creiem que les organitzacions sindicals s'ubiquen en la tasca penitenciària.

Nosaltres compartim la preocupació per algun dels diagnòstics que han fet, essencialment per la qüestió dels interinatges, aquest *décalage* entre els 2.500 professionals de règim intern amb plaça consolidada, els cinc-cents aproximadament de tractament sense plaça consolidada. Certament, això s'ha de resoldre. I, per tant, treballem i seguirem treballant com a prioritat per consolidar places, amb aquesta necessitat que es pugui fer una oferta pública i consolidació de llocs de treball, que és injustificable, el panorama, i posa de manifest, amb responsabilitat de diversos governs i de molts anys, un model de consolidació professional que la-

mentablement no és sinònim d'un model penitenciari, d'un model en què la reinserció a Catalunya, doncs, ha sigut una de les tasques prioritàries del mateix sistema.

La qüestió del context. És cert, hi ha hagut aquestes retallades lamentables en matèria de retribucions, vostès ho han exposat clarament. Nosaltres, en la mesura del que és possible, treballam, i s'ha fet així en l'àmbit pressupostari, perquè això es superi, es superi a curt termini, siguin reversibles i, a més, estiguin les seves tasques dignament retribuïdes. També és cert que tenim un panorama a Catalunya on hi ha l'índex de criminalitat dels més baixos d'Europa i la taxa d'emprisonament de les més altes d'Europa; tenim aquest contrast. També és cert que tenim un model de flexibilitat horària i de flexibilitat des del punt de vista laboral en l'àmbit penitenciari que és dels més beneficiosos a nivell comparat; això també és cert, a nivell d'horaris, i a nivell de dies i de tornos de dies. Per tant, tot ho hem de dir.

La retribució, segurament en molts casos insuficient, també hem de dir que és anàloga, des del punt de vista comparatiu, doncs, a la tasca, per exemple, dels membres dels cossos i forces de seguretat de l'Estat, especialment la dels mossos d'esquadra. Per tant, dintre del que són ràtios comparatives a nivell laboral, doncs, creiem que per aquí no és el que va a pitjor; és evident que es va a pitjor si anem cap a l'orientació de retallar sous, però també hem de dir que tenim un model en aquest sentit que volem mantenir com està perquè no està malament des del punt de vista retributiu. Ara bé, el context de treball determina, òbviament, aquestes condicions de flexibilitat i aquestes condicions de retribució, perquè és un context de treball complex, és un context de treball en què hi ha crispació, hi han condicions, òbviament, de dificultat laboral, i per això entenem que ha de ser això contemplat en l'àmbit dels acords. (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) Un minut i acabo.

Hi han tres qüestions, per acabar, que vull deixar paleses sobre la nostra posició i la nostra preocupació. Més enllà de la necessitat de màxima transparència sobre la borsa d'interins, nosaltres volem deixar-los de manifest la nostra voluntat de treballar per la conciliació d'aquestes places. També volem posar de manifest que discrepem d'una visió absolutament negativa –que no l'han compartida, han sigut només dos dels cinc que han intervingut– sobre la situació dels professionals amb relació al model de vigilància. Creiem que la Model, el centre penitenciari de la Model òbviament s'ha de traslladar, però que ara mateix no presenta els índexs d'acumulació de persones que tenia fa un any o dos, és a dir, que hi ha una corba que en aquest sentit permet unes altres condicions laborals. Això no ens tranquil·litza, en absolut, i s'ha de fer aquest desplegament dels nous centres amb totes les garanties perquè els professionals puguin treballar en les millors condicions possibles.

Ens alegra que el sindicat CATAc avui hagi vingut aquí amb aquesta declaració de principis, parlant de bé col·lectiu. Nosaltres defensem una visió integral del sistema penitenciari en què professionals i persones recloses puguin ser considerats des de la dignitat, amb

tots els seus drets, contemplats amb tots els seus drets, i creiem que aquest vincle i aquestes aliances entre professionals i població penitenciària segurament –segurament– pot ser un nou model de treball per al mateix àmbit sindical, que redundarà sens dubte en una major voluntat política, que és indispensable. Nosaltres treballarem en aquesta direcció.

El secretari segon de la Mesa del Parlament

Ha estat un minut i quaranta, però ja sap que aquesta presidència sempre intenta estirar al màxim els temps. Dit això, correspon ara al Grup Socialista, al senyor Ferran Pedret, intervenir.

Ferran Pedret i Santos

Gràcies. En primer lloc volia agrair als compareixents la seva compareixença i el contingut de les seves intervencions. Certament han fet vostès, en conjunt i també cadascun de vostès, una anàlisi, una diagnosi severa respecte a la situació en què es troba actualment el nostre model penitenciari i la situació en què es troben els centres penitenciaris, no?

Per començar amb allò a què feia referència al final de la seva intervenció la senyora Calvet, i amb relació a la intervenció que ha fet la representant de CATAc, vull manifestar –reiterar, de fet, encara que vostès no hagin tingut l'ocasió de sentir-nos anteriorment– el nostre posicionament respecte al conjunt del model penitenciari. És a dir, els socialistes de Catalunya, com crec que els socialistes d'arreu del món, som ferm partidaris del principi *favor libertatis* i del principi de mínima intervenció de l'ordenament penal, no? I, per tant, diguem-ne, entenem que la privació de llibertat ha de ser l'última ràtio dins de l'última ràtio, i quan aquesta es produeix cal assajar tots els mecanismes per garantir la rehabilitació i la reinserció de les persones condemnades. De fet, cal assajar, si és possible, mesures penals alternatives que evitin l'ingrés a la presó i, dins del model penitenciari, doncs, pensar en les fórmules que, d'una banda, preservin les garanties de seguretat, diguem-ne, que convenen, però, de l'altra, que tinguin com a centre fonamental la rehabilitació i la reinserció, que és el que entenem que dona sentit al nostre sistema penitenciari. I, a més, és que és així tal com està fixat per la nostra Constitució.

Malgrat aquesta consideració, i atès que tenim poc temps, m'agradaria poder entrar també a la resta de qüestions que s'han posat sobre la taula, que entenem que, de forma a vegades més directa, de forma potser a vegades més incidental en altres ocasions, doncs, també tenen a veure amb si es poden complir o no bé aquestes funcions rehabilitadores.

I, per tant, en primer lloc –intentaré ser molt telegràfic, amb la intenció de ser breu no de ser brusc, eh?, i per tant, em disculparan–, els voldria demanar que ampliessin i aprofundissin la seva valoració respecte a la situació dels prop de cinc-cents interins cessats arran del procés JU026. Hi han fet esment, però a nosaltres ens preocupa que l'anunciada propera obertura de Puig de les Basses i de Mas d'Enric, si es fa de deter-

minada manera, no acabi d'ofèrir solucions a aquestes persones que fa molt temps, diguem-ne, que suporten situacions socials i econòmiques, doncs, sovint molt complexes. Per tant, com hem reclamat reiteradament diversos grups en aquesta cambra, s'han d'arbitrar solucions en el context d'aquesta obertura de nous centres, no?, perquè em sembla que és l'ocasió que hi tindrem, i difícilment en tindrem de tan propícies com aquestes en un futur immediat. I, per tant, ens preocupa que es faci de segons quina manera.

En segon terme, si vostès creuen que hi ha un adequat dimensionament de les plantilles als centres. I sumar-nos a aquesta reclamació de la cobertura de totes les places que estan dotades pressupostàriament i mostrar el nostre rebuig a aquesta operació, que ha estat titllada per algun dels compareixents com una operació, diguem-ne, de triler, eh?, en la qual no es cobreixen determinades vacants per anar constituint un cert reservori amb el qual després poder fer altres operacions. A nosaltres ens sembla que això de forma clara ha de produir alguna degradació del servei que es presta: amb menys personal, menys hores, etcètera, és inevitable que hi hagi algunes dificultats per prestar el servei en condicions.

Després volíem fer un esment molt especial de la qüestió de la retallada de jornada i salari en el personal de tractament, no?, de rehabilitació: un 15 per cent. Perquè, clar, un 15 per cent quan es diu així pot semblar que sigui relativament menor, però s'ha de pensar, en primer lloc, en l'afectació sobre cadascun dels professionals, eh?, a les seves condicions de treball, perquè haurà de fer la mateixa feina amb menys temps, també les seves condicions retributives, però s'ha de tenir en compte l'impacte sobre el servei, és a dir, l'acumulat d'això. Estem parlant d'hores que es deixen de treballar, de cadascun dels professionals, cada dia i a cadascun dels centres. Quantes jornades no treballades vol dir això al cap de l'any? A quantes jornades de vaga equival això? És que com si al departament s'hagués autoconvocat una vaga de no sé quants dies de duració, perquè no he fet l'exercici de fer el càlcul, però entenc jo que són moltes jornades que es deixen de treballar. I se m'acut que ha de ser molt difícil que es faci bé la tasca de tractament individualitzat dels interns en aquestes condicions.

Jo sé, i ho valoro molt positivament, que els professionals de tractament fan un esforç importantíssim per mantenir els estàndards de qualitat –i des d'aquí els mostro novament el nostre reconeixement. Però això, en boca de la conselleria ha estat sovint usat com a excusa, no pot convertir-se en un pretext continu, la bona voluntat, la bona predisposició dels professionals, per forçar-los a treballar en unes condicions que no són les òptimes per fer la seva feina com correspondria.

També ens sumem a la qüestió de demanar que hi hagi oferta pública i que s'acabi amb el problema de la interinitat. En aquest sentit, la senyora Calvet –que ara torna a ocupar la presidència– ha dit que també hi estava d'acord i ho celebren, perquè en aquesta legislatura hi ha hagut iniciatives parlamentàries en aquest sentit i no hi ha hagut manera d'aprovar-les, eh?, i per tant... I això també ha de quedar sobre la taula.

Després –i acabo, perquè em sembla que he esgotat el temps– ens preocupa molt, diguem-ne, la situació de bloqueig de la negociació col·lectiva. No «bloqueig» en el sentit que no hi hagi negociació col·lectiva, ens consta que hi ha reunions i que es negocia, però sí en el sentit que hi ha, diguem-ne, una mena –ho diré col·loquialment, eh?– de xantatge sobre la taula; és a dir, o s'accepten les modificacions horàries, que, si no ho tenim mal entès, afectarien un col·lectiu d'uns mil treballadors sobre el total de 4.800, o si no hi ha el risc de perdre determinades partides que estan pressupostades i que haurien d'anar destinades a uns programes de productivitat, que no s'han consolidat en l'específic dels professionals, però que en altres circumstàncies potser es podrien haver consolidat. I per tant, és una posició que considerem que no és de bona fe negociadora, eh?, no respon al principi de la bona fe negociadora.

I diria moltes altres coses, com la qüestió de les 350 vacants sense cobrir, etcètera, però ni tan sols sent esquemàtic i anant tan ràpid com he pogut ho puc fer.

L'única cosa que sí que no em vull deixar: m'ha preocupat molt, perquè és una acusació greu, que s'hagi parlat que hi ha hagut maquillatge de les estadístiques de la ràtio professional-intern i m'agradaria que s'aprofundís en això, perquè, si és així, estem davant d'una qüestió que és greu, eh?, i que és greu entre altres coses perquè entenc que posa en risc la seguretat d'interns i de professionals que treballen als centres.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Pedret. Correspon ara la intervenció al portaveu del Partit Popular, el senyor Sergio Santamaría.

Sergio Santamaría Santigosa

Gracias, presidenta. Bueno, en primer lugar quiero agradecer a los comparecientes su presencia en esta Comisión de Justicia y Derechos Humanos, fundamentalmente, además, también por el carácter ilustrativo que ha tenido. Y sobre todo, también, como digo, reconocerles ese agradecimiento, que hago extensivo a todos, por el compromiso con el funcionamiento del sistema a pesar de las dificultades. Eso les merece distinción y reconocimiento, como digo, teniendo en cuenta las situaciones difíciles que están afrontando; por tanto, vaya por delante mi felicitación y mi más sincero agradecimiento.

A partir de aquí debo decirles que yo, como portavoz del Grupo Parlamentario del Partido Popular, les he escuchado muy atentamente y mi conclusión es de alarma, de honda preocupación. Lo digo porque ustedes han concitado la unanimidad de una pésima gestión que políticamente se vende como un éxito y, claro, ese desfase es tan brutal que, evidentemente, ustedes lo que acaban de hacer en esta sede parlamentaria es sacar los colores, como digo, al departamento. Por tanto, deberían tomar buena nota los responsables del departamento y sobre todo yo les recomiendo que hagan el favor de visionar lo aquí acontecido en el día de hoy, porque me parece extremadamente grave.

Lo digo porque –y debo decirlo– en sede parlamentaria los máximos responsables del departamento, empezando por el *conseller*, cuando vienen dicen que el modelo catalán es un modelo de éxito, un modelo de éxito que aquí se califica de tocado de muerte y que paradójicamente puede morir de éxito. Lo digo porque esto el *conseller* parece desconocerlo o no querer escucharlo.

Y lo digo porque, además, incurren en esa política, también digo, de contraprogramación, lo digo porque ustedes están hoy aquí, pero hoy el director general de Servicios Penitenciarios ha dado una rueda de prensa donde sorprendentemente de esta situación tan alarmante que ustedes exponen nada tiene que decir. El señor Pere Soler hoy se ha limitado a decir en su rueda de prensa que lo más destacable es que se reduce el número de presos en Cataluña por cuarto año consecutivo. ¿Esa es la valoración que tiene que hacer el director general de los servicios penitenciarios de la situación actual? Nos quieren seguir vendiendo el modelo de éxito. Pero no lo digo yo, afortunadamente; lo dirían, en fin, rápidamente: «El portavoz del Grupo Parlamentario del Partido Popular utiliza su intervención como arma arrojadiza, por tanto, única y exclusivamente pretende obtener rédito político», pero la verdad lo desmiente, están ustedes aquí. Y por tanto yo creo que es importante que tomen buena nota de lo que aquí se ha dicho. Lo digo porque son enormemente preocupantes muchas cosas de las que se han oído aquí.

En primer lugar, hay una desastrosa planificación penitenciaria, no puede ser que en lugar de dos centros penitenciarios en futura apertura tengamos dos cementerios penitenciarios, que es lo que realmente parecen, porque allí solo hay silencio. Y por tanto, no es de recibo, además, que los ciudadanos, todos los ciudadanos tengamos que soportar la carga que ustedes han puesto sobre la mesa, la carga de 1 millón y medio de euros mensuales por el centro penitenciario de Figueras, es que es escandaloso. Y a pesar de eso, la política del departamento es la del avestruz.

Y después, todo hay que decirlo, de una gestión pésima en materia de personal. No puede ser –no puede ser– que hayan, como digo, organizado el lío monumental que han organizado con el tema del concurso a la hora de dotar de personal penitenciario en el centro de Puig de les Basses. Es increíble que un conflicto jurídico de esa naturaleza se haya enquistado y no hayan puesto sobre la mesa ninguna solución, salvo que ustedes sepan más que yo y, por tanto, me gustaría ya primero preguntarles si ustedes en ese conflicto concreto vislumbran alguna solución satisfactoria que no sea, como digo, la del enquistamiento en el que estamos.

Por tanto, es paradójico, como digo, que la situación idílica que pone sobre la mesa el departamento se contraponga con la dantesca que ustedes han traído a esta Comisión de Justicia. Y es importante que ustedes, insisto, se reafirmen en esa credibilidad, porque si no el departamento seguirá haciendo oídos sordos a sus reclamaciones. Y eso nos parece que no es en ningún caso de recibo.

Como les iba diciendo (*sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció*) –procuraré ser breve en la intervención–, el Grupo Parlamentario del Partido Popular formuló incluso una pregunta por escrito con relación a la previsión de la apertura del centro de la Zona Franca o sobre todo el hecho del cierre de la Modelo, y la respuesta que nos dio el señor Enric Colet, el secretario general, es que podrían intentar ponerlo en funcionamiento el 31 de diciembre de 2016, nada más y nada menos. Lo digo porque este portavoz ha visitado el centro penitenciario de la Modelo y a mí, en contra de lo que se dice, me parecen inasumibles las condiciones de ese centro penitenciario, porque, si realmente queremos respetar y poner en valor la dignidad de los internos, ese centro no cumple con los mínimos requisitos de respeto y salvaguarda de la dignidad de las personas. Lo digo porque somos conscientes, y yo lo he visto en primera persona, que hay celdas donde se amontonan seis internos. Esto es inasumible. Y por tanto, entiendo que la política del departamento debería, entre otras cosas, recoger el guante que ustedes lanzan con relación a esta cuestión.

Y no solo eso, a mí además, independientemente de poner sobre la mesa estas cuestiones, también me gustaría que me hicieran una valoración acerca de los resultados que se están obteniendo con los módulos de participación y convivencia en Lledoners, ¿no?, como prueba piloto, para saber a estas alturas si ustedes pueden hacer una valoración positiva de dicho modelo.

Al mismo tiempo, también me gustaría ahondar en la explicación, si ustedes la tienen, que creo que ya han avanzado algún dato, que explique ese incremento en la agresividad que se está produciendo en los centros penitenciarios. También –también– hacer saber y conocer si las previsiones que da el departamento con relación a la apertura del centro de Figueras se van a poder cumplir desde su óptica, es decir, él ha hablado de junio de este año, y me gustaría saber si ustedes con la información de que disponen avalan esa tesis.

Y por último, también quería, de alguna forma, obtener explicaciones sobre el...

La presidenta

Senyor Santamaría, depassa dos minuts; deu segons. Ho dic perquè...

Sergio Santamaría Santigosa

Acabo, es la última pregunta, presidenta. Solo saber acerca de los motivos, que ustedes me imagino que podrán explicar, con relación al rechazo al nombramiento del futuro responsable del centro penitenciario de Figueras.

Nada más, muchísimas gracias.

La presidenta

Gràcies. Senyor Salvador Milà, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Esquerra Unida i Alternativa.

Salvador Milà i Solsona

Sí, gràcies, presidenta. També, en nom del nostre grup, donar la benvinguda als representants dels cinc grups sindicals i també, perquè no s'ha dit, donar la benvinguda als representants de la Plataforma d'interins de presons de Catalunya 500, es diu Pipca 500, perquè són cinc-centes persones que, com abans s'ha referit, van veure que després de vint, trenta anys de treballs a l'Administració eren acomiadats d'una tacada el 2011, no?, i que són els que ens han fet constantment memòria dels compromisos que hi havien d'haver perquè aquestes persones poguessin recuperar el seu lloc de treball. Doncs, benvinguts, i intentem avui a través dels sindicats poder esbrinar alguna de les situacions que en aquest moment són objecte de negociació.

I aquesta és la primera que els vull fer, genèrica: sé que hi han diferents negociacions, suposo que vostès s'han referit a la finalització del conveni o de l'acord sectorial que es va acabar el 2013, però també voldria saber si, dintre d'aquestes negociacions, parlen amb Serveis Penitenciaris respecte als criteris per posar en funcionament Puig de les Basses, calendari, el Catllar, etcètera, i què els diuen respecte a com es cobriran aquestes places.

Vostès s'hi han referit i a mi m'ha semblat entendre que en aquest moment hi han 350 places vacants que, d'alguna manera, diríem que ja deuen estar amortitzant. Ho pregunto: és a dir, si la intenció del Govern és amortitzar aquestes places, tenir-les en reserva per després emprar-les a Puig de les Basses. I exactament quina és la previsió de nou personal net –net, en còmput net– que els pugui dir el departament per cobrir les necessitats de Puig de les Basses, i també sobretot al Catllar, que encara no tenim clar si a final d'any o l'any vinent, el Mas d'Enric, eh?, el posaran en funcionament.

Vostès han anat donant resposta a moltes de les preguntes que aquest grup parlamentari i aquest diputat s'ha dedicat a fer sistemàticament al departament i que algunes vegades o la majoria de les vegades o no es contesten o diuen que tot és perfecte.

Algunes, per això, els les voldria fer, perquè vostès no s'hi han referit. Per exemple, el tema de la instal·lació de càmeres en les zones de control dels interns i a les zones més sensibles, que ha tingut bon resultat en el cas dels Mossos d'Esquadra, vostès això com ho valoren, si n'hi han, si no n'hi han, etcètera. Si és cert això que també hi ha problemes en el tema de les persones amb malalties mentals i la possibilitat que hi hagi barreja i situacions, diríem, indesitjables. Si es fan o no es fan els simulacres i altres exercicis de comprovació del funcionament de tots els protocols de seguretat que ajudin a millorar aquest sistema, és a dir, si es continuen fent pràctiques i millores.

Ja s'han referit al tema de la formació, efectivament, explicant que no hi ha una formació específica. Els *walkie-talkies*: també ho havia preguntat, i, bé, la resposta ja l'han donat vostès, el mateix que respecte als materials i respecte al tema de l'increment de les extensions.

Mirin, el conseller va comparèixer..., aquest dia vam fer el debat de pobresa a Catalunya. Va ser molt significatiu, perquè per part del Govern en un debat de pobresa va sortir el conseller de Justícia, i hi vam dir: «Molt bé.» Nosaltres sempre hem dit que els serveis penitenciaris i en general l'assistència jurídica a la gent és una política social, està molt bé que el conseller comparegui al debat de la pobresa i de com afecta això els sectors més marginats de la societat. Però la veritat és que, a l'hora de les resolucions, a l'hora de la moció que es va presentar, els grups que donen suport al Govern, de millorar aquestes situacions en els centres penitenciaris, res de res. No sé si vostès tenen coneixement de com es pensa gestionar sobretot el tema aquest a què s'ha referit la representant de la CATAC, que és respecte a aquesta transformació dels mòduls de participació i convivència en mòduls generalistes, és a dir, dir que ara tots són mòduls de participació i convivència, que és tal com dir que no n'hi ha cap –almenys això és la pregunta que els faig– i a més, degradar el concepte i fins i tot forçar la situació dels funcionaris.

Dintre d'aquestes preguntes respecte a la negociació que tenen amb el departament, sí que ens agradaria conèixer quina és exactament la valoració que fa el departament respecte a la gestió de la borsa d'interins. Aquesta és una pregunta que se'ns fa reiteradament. És a dir, el Síndic de Greuges fa poques setmanes va fer una resolució molt contundent dient que aquesta borsa havia de ser gestionada amb transparència, havia de ser accessible per a tots els que hi estaven i havien de poder conèixer exactament l'ordinalitat en què es trobaven, els criteris que se'ls aplicaven, etcètera. Això ho havia preguntat jo també anteriorment i m'havien contestat que això dequeia, que al cap d'un parell d'anys ja ningú tenia dret a considerar-se com a interí de justícia, sinó que al cap de dos anys la gent passava als llimbs i ja es podia donar per acomiadat definitivament, no? Aquesta situació es manté? És a dir, hi ha perspectives que tothom que estigui en aquesta llista pugui aspirar a conèixer com cobriran aquestes places, quantes seran, quantes es cobriran amb aquest concepte, quantes aniran a cobrir places que es deixin lliures en altres centres penitenciaris com a conseqüència de la recol·locació de l'oposició del 2010? És a dir, aquesta moguda, com serà?

Perquè, és clar, la gent està angoixada –i amb això acabo, presidenta. És gent que se li va crear l'expectativa de dir: «Bé, us hem fet fora...», però és com aquell que diu: «No, estàs molt malalt, et posem a l'hibernador, però no et preocupis que quan arribem a Saturn et tornarem a despertar, no? 2001, no? Ara estem passant un mal període, però tornaràs a ser funcionari.» Clar, això crea una situació d'instabilitat a la gent perquè no sap si ja s'ha d'oblidar dels serveis penitenciaris, que és la seva única experiència professional, o realment té una aspiració, una possibilitat de tornar a desenvolupar una tasca o d'accedir a unes oposicions. I és en aquest sentit que voldria saber exactament què els hem de dir a aquests companys i a aquestes companyes; evidentment, no el que diran vostès, sinó el que els diuen del departament, i també vostès com a sindicats com interpreten aquesta situació, si hi han

aquestes possibilitats que realment es puguin cobrir els llocs que treball, que vostès ja han assenyalat que són necessaris.

Per cert, vostès –i acabo amb això– tenen quantificat, un o diversos dels sindicats, exactament Puig de les Basses i després Mas d'Enric quantes places noves, eh?, han de comportar mantenint els estàndards, les ràtios que hi havien normalment anteriorment?

I per últim, això, aquest comentari els el volia fer: home, no s'estranyin del tema de la disminució del nombre de presos, perquè és que ara, just abans que vostès vinguessin, hem tingut un debat interessant que l'aplicació del tercer grau s'aplica d'una forma sistemàtica no només a delinqüents perillosos per la violència física, sinó també a delinqüents perillosos per la violència contra les arques de la Generalitat, el que passa és que aquests han hagut de reingressar.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyor Milà. Correspondrà el torn d'intervenció ara al Grup Parlamentari de Ciutadans, la senyora Carmen de Rivera.

Carmen de Rivera i Pla

Gracias, presidenta. En primer lugar, para agradecer a todos los comparecientes su comparecencia. Y decir que de todo lo que han aportado todos ellos nosotros compartimos el diagnóstico en general que nos han dado, que es que, en cuanto a la seguridad de las prisiones y de las condiciones de los trabajadores, solamente se puede achacar a su profesionalidad el que no haya más agresiones, no haya más fugas, porque verdaderamente los medios que se ponen a su disposición para hacer el trabajo, y que deberían ser los necesarios, ni más ni menos –tampoco se trata..., no creo que haya ninguna reivindicación por encima de los estrictamente necesarios–, pues, bueno, no se tienen. O sea, hemos hecho nosotros también en este sentido interrelaciones al *conseller*, y preguntas y peticiones para a ver qué pasa con el material de trabajo mínimo: qué pasa con los *walkie-talkies*, qué pasa..., cuántas personas se destinan a vigilar un patio. Bueno, y tantas otras cosas que ustedes han denunciado y en las que ahora por falta de tiempo tampoco me voy a extender.

También coincidimos, en cuanto a la reinserción, en que, pues, también es un modelo sobre el que se basa..., primero, que es el modelo constitucional, pero, segundo, que el modelo catalán ha hecho un gran esfuerzo por tener esta reinserción como prioritaria, ¿no?, y ha basado todo el modelo en esto. Pues, también está en peligro por los recortes hechos en cuanto a educadores y asistentes sociales, por la precariedad laboral que padecen estos colectivos.

Y luego, por último, en cuanto a las condiciones laborales, pues, bueno, no hay nada más que ver la inseguridad de..., o sea, la penosidad de las condiciones y luego la inseguridad de las personas que están o que han estado trabajando para prisiones, como es el ca-

so de estos quinientos interinos despedidos, que están aquí presentes también con el colectivo Pipca 500, que, efectivamente, se preguntan..., y yo me adhiero a la pregunta hecha por el diputado Milà: es decir, ¿qué les están diciendo en la *conselleria*?, ¿cuál es la situación jurídica de estas personas?, porque es que están en un limbo, efectivamente, que es que no hay un trabajador en este país que se encuentre, yo creo, en este desamparo, porque además esto atenta contra las normas básicas de cualquier empleo. O, como mínimo, poder protestar o, bueno, saber si verdaderamente el tema se ha acabado y en qué condiciones se acaba y poder, en todo caso, si no queda más remedio, pasar página. Pero si no para poder hacer una serie de..., bueno, pues, de organizarse la vida, ¿no?, cosa que no está sucediendo.

También nos preocupa toda la dotación de Puig de les Basses, ¿no?, que parece que solo quieren contratar a cien personas, con lo que es poner una prisión en marcha nueva, que no se conoce, que probablemente allí irán internos de otras prisiones, y, bueno, que si lo saben y también qué les está diciendo el *departament*.

Nosotros –y para acabar– lo único que vemos es que la única política penitenciaria que se está practicando desde la *conselleria* de Justicia es la política del recorte. Aquí no hay otra gestión de personal que no sea la del recorte en salarios, que no sea la del recorte en jornada; sin embargo, todos estos recortes se hacen, como ustedes muy bien han señalado, sin perjuicio de la carga de trabajo, que no es que sea exacta, sino que además es mayor porque falta personal y hay una carga superior de internos y de cuestiones a tratar.

Que sepan que desde el grupo de Ciutadans tienen nuestro apoyo, que les escuchamos y que trabajamos en todo lo que podemos para intentar ayudarles a solucionar todo esto, y que estamos abiertos a cualquier sugerencia que ustedes precisen y para trasladarla, y en lo que se pueda ayudar a solucionar las graves carencias que en estos momentos padecen los funcionarios de justicia.

Nada más, muchas gracias.

La presidenta

Gràcies, senyora De Rivera. Ara correspon el torn al Grup Parlamentari de Convergència i Unió, a la senyora Elena Ribera.

Elena Ribera i Garijo

Gràcies, senyora presidenta. Benvinguts a tots els companys del Departament de Justícia, dir-los que estem contents que compareguin, perquè nosaltres no només en vam signar la compareixença, sinó que ja la vam demanar, també, perquè poguessin venir tots, els que estan representats i els que no ho estan, a la mesa.

Entenem que estan en un procés de negociació i que el que els preocupa és el bon funcionament dels serveis de justícia, a tots sense exclusió, ho hagin manifestat d'una manera o d'una altra. En aquest sentit, felicitar la representant de CATAC, que potser ha sigut la que

d'una manera més clara s'ha posicionat aquí, ha utilitzat el temps per intentar assenyalar no només condicions laborals que són objecte de negociació, i que entenem que el seu sindicat també negocia, sinó cap a on va la justícia i, en concret, els serveis penitenciaris a casa nostra.

Avui s'ha efectuat una roda de premsa per part del responsable de Serveis Penitenciaris en la qual ha posat de manifest que el nombre de presos va descendant. Entenem –com Esquerra Republicana ha dit i com ha dit moltes vegades el conseller– que tenim la paradoxa en el nostre país que tenim unes ràtios de delinqüència de les més baixes i, per un altre costat, el nombre d'interns que ingressen és de les més altes, de la qual cosa hauríem de buscar les causes possiblement en el sistema penal i en la legislació penal de la qual ens dotem tots els espanyols, i que això fa que les nostres presons tinguin unes ràtios determinades.

En aquest sentit, també el director general ha expressat que les ràtios que tenim de personal intern, de presos amb relació als funcionaris està millor que mai, o, si més no, dintre la línia del que se considera raonable tenint en compte la situació econòmica que hem heretat no només el sistema penitenciari, sinó tot..., quant al Govern de la Generalitat. Ja s'ha posat aquí de manifest per algun altre company que, de resultes de les inversions en edificis i de dotar-nos de noves presons, hem de suportar uns deutes d'interessos que ens traslladen a l'any 2100 com a poc, no?, a part del dèficit que arrosseguem financer, el qual reclamem contínuament a l'Estat espanyol.

Dit això, que no volia que fos l'objecte de la meua intervenció, sinó manifestar-los el que no és una qüestió de demagògia: a nosaltres com a grup parlamentari ens avala el fet d'haver assumit les competències penitenciàries quan no hi ha cap altra comunitat autònoma espanyola que ho volgués fer, quan es considera que això electoralment no pot tenir cap rèdit positiu, i ho continuem mantenint i ens en sentim orgullosos, no només del que es va fer en el seu dia d'assumir aquestes competències, sinó de l'enfocament que es dona al tema penitenciari a casa nostra, perquè s'ha basat sobretot en la rehabilitació, perquè això, com vostès mateixos han reconegut, fa que de molts països se'n vingui a visitar, i fa que quan marxen se'n vagin contents, com també han reconegut. Per què? Doncs, perquè el sistema està ben inspirat, perquè s'actua en concret per aconseguir la rehabilitació penitenciària, com demostren també els números que s'han donat avui, que aquestes ràtios han pujat.

I això no s'ha destacat per cap company, i jo volia manifestar-ho, també: la rehabilitació i la inserció per part dels interns continua en augment i continuen incrementant-se els interns que reben formació, els interns que participen en programes. I que el model, i això és el que m'agradaria que els quedés claríssim, continuarà sent defensat sigui quin sigui el resultat econòmic que tinguem en les nostres caixes. Així ho ha manifestat el conseller reiteradament i així en tenim constància des d'aquest grup parlamentari, perquè coneixem també la bondat, la qualificació dels professionals que treballen en aquest àmbit des de fa

molts anys i com mantenen la seva vocació de rehabilitar.

Entenem també, des del nostre grup parlamentari i des del Govern, que ens trobem en un àmbit en el qual hem de conciliar seguretat –i, per tant, la importància dels treballadors que fan aquesta tasca de vigilància penitenciària, els que es consideren com de règim intern– justament amb la rehabilitació, i per això també la importància que donem a aquest col·lectiu, que és evident que ha de voler participar, i com de fet ho ha demostrat fins aquí, en el fet que les presons siguen un lloc en què siga possible la convivència i en què siga possible tirar cap endavant.

Només manifestar-los que el centre penitenciari de Figueres s'obrirà ben aviat; que dels interins, respecte de les coses que s'han anat dient, si jo no ho tinc mal entès, i crec que és així, tot el que fa referència a la seva regulació es basa en els acords sindicals que s'han signat pels diferents governs i també per aquest amb les forces sindicals; que les places de plantilla se mantenen estables; que es va produir una reducció del 15 per cent en els interins del sou i de les retribucions per evitar els acomiadaments en un moment de crisi econòmica molt difícil per a totes les famílies, i que això es vol millorar en el moment en què n'hi hagin possibilitats i, per descomptat, sobre els interins aquesta és la voluntat del departament expressada pel que fa a les mesures restrictives, que puguen desaparèixer en l'àmbit del 2015.

Respecte dels horaris del personal de tractament, sobretot els educadors socials, entenem la seva tasca tan important de poder disposar d'aquest personal en el sentit d'incrementar la seva presència amb major contacte amb els interns.

Respecte de la formació i de la resta de coses que s'han posat aquí damunt de la taula, el pla de mobilitat... La formació: s'aplica el que es va pactar amb Comissions, UGT i CATAC per acord del 10 de gener del 2014. El pla de mobilitat: tenen el compromís del departament que es presentarà, que s'està elaborant i que es cobriran les necessitats de transport. Quant al vestuari, saben que en el pressupost d'enguany hi ha una partida de 710.000 euros per atendre aquestes necessitats; som conscients que les darreres entregues es van efectuar els anys 2010 i 2011, però comptem amb aquesta partida pressupostària.

Respecte dels compromisos dels concursos de trasllat, també tenen el compromís de la secretaria general en la comissió de seguiment de l'acord penitenciari que en el darrer trimestre hi haurà un concurs que inclourà el centre penitenciari de Mas d'Enric.

M'ha sonat el senyal que se m'havia acabat el temps. Agrair la seva participació, i resto oberta al que considerin que podem facilitar des d'aquest grup parlamentari.

La presidenta

Gràcies. Correspon ara el torn a tots els intervinents per respondre a les diverses intervencions. Seguirem el mateix ordre d'intervenció que hem fet a l'inici. Sí

que els demanàrem, per raons de temps, un temps màxim de cinc minuts, eh? Posarem el rellotge als quatre minuts i així els donarà... (*Veus de fons.*) Cinc per cap, que és el que han tingut a l'inici, eh?, el mateix torn que a l'inici.

Xavier Martínez Martí

Cinc minuts per cada possibilitat de respondre a cada un dels participants, dels diputats que s'han adreçat a nosaltres, no? És a dir, set per cinc: trenta-cinc minuts. Pot ser?

La presidenta

Està bé que demanin molt i és la seva feina, però aquí tots els compareixents tenen el mateix temps (*la presidenta riu*) i són cinc minuts per a la rèplica. En tot cas, no serem rigorosos..., rígids, vaja: serem rigorosos sense ser rígids.

Comencem, doncs, les intervencions. El senyor Carlos de Ardanaz González, representant de Comissions Obreres.

Carlos de Ardanaz González

En primer lloc, destacar la impossibilitat de poder contestar en el període de temps que ens ha estat donat a totes les qüestions que han tret els senyors diputats i senyores diputades. I, bé, tractarem de respondre'n les màximes possibles.

El sistema tiene que absorber al contingente de interinos porque los necesitamos, los centros penitenciarios los necesitan, llevamos mucho tiempo solicitándolo al departamento, y de esta manera, y tal y como está configurado ahora mismo, el modelo no se sostiene. Decimos «prou ja» a las horas extras, «ja n'hi ha prou». El departament reconeix amb les hores extres que falta gent, gent que no cobreix.

La institución tiene que garantizar mantener la dotación de los funcionarios con posterioridad a la apertura de nuevos centros. La profesionalidad de los compañeros es lo único que mantiene el sistema de los ataques constantes de las políticas erróneas del departamento. Agradecemos que lo hayan reconocido la mayoría de partidos.

L'obertura de Puig de les Basses s'ha de fer garantint totes i cada una de les RLT i de les places pressupostades i que cap de les places es perdi. El departament no nos está dando respuesta a que se garanticen todas estas plazas de los funcionarios cuando abran Puig de les Basses; llevamos mucho tiempo reclamándolas.

En referente a otros ámbitos, el ámbito penitenciario no puede asumir a todos los internos con enfermedades mentales: la falta de recursos provoca que no reciban el tratamiento que deberían recibir, los reparten por módulos, ya que no todos los centros penitenciarios tienen ubicaciones específicas y adecuadas para tratar a este tipo de personas.

La Administración no está respetando las ratios de trabajadoras que ellos mismos dictan. Nosotros les exigimos que cumplan todo lo acordado, pero tenemos que ir

a instancias judiciales para conseguir garantizar esto, y en la medida de lo posible acaba produciendo un retraso en el tiempo y unos gastos mayores para la Administración cuando se reconoce lo que estamos afirmando.

Los profesionales de tratamiento, si se sigue así, no podrán dar garantía al cumplimiento del artículo 25.2 de la Constitución, referente a reeducación y reinserción. ¿Cuál es el límite: ciento cincuenta internos por profesional, doscientos, trescientos? Hay que asumir las competencias y garantizar el servicio. Si sigue así, los funcionarios de tratamiento con plaza de interior volverán a su puesto de origen. ¿Qué pasará entonces con el tratamiento?

En todo lugar, agradecemos a ustedes que sean conscientes de que lo único que mantiene este sistema, tal y como han comentado, son los profesionales que forman parte de él: administrativos, interior, tratamiento. Si no pretendiéramos acabar con el modelo penitenciario catalán, deberíamos tomar medidas inmediatas: contratar a los interinos, imprescindibles para el correcto funcionamiento de las prisiones; retirar la medida de recorte del 15 por ciento de salario y jornada para tratamiento, y sobre todo cumplir los acuerdos, que para algo se firman.

La presidenta

Sí, correspon ara la intervenció al senyor Xavier Martínez, responsable del sindicat de presons FSP-UGT de Catalunya.

I aclarir, en tot cas, segons m'ha informat el lletrat, que se'ls havia dit que el segon torn d'intervenció era de cinc minuts per a cadascun de vostès, eh?, per tant, el criteri era el que se'ls havia donat ja abans de la compareixença.

Xavier Martínez Martí

Bé, doncs, aniré molt ràpid –molt ràpid.

En ocasió de la seva intervenció, senyora Calvet, vostè està d'acord amb nosaltres que el sistema està sostingut pels seus professionals; és evident –evident–, únicament i exclusivament pels seus professionals, no per l'ajut de l'Administració.

Una incongruència del seu grup: aposta per la consolidació dels llocs de treball mitjançant oposicions mentre –mentre– permet i dona suport a una reducció d'un 15 per cent del personal de rehabilitació, del personal interí de rehabilitació, tot i que fa dos anys vostès van signar una esmena conjunta de tots els grups parlamentaris per tal que no s'apliqués aquest 15 per cent al col·lectiu de rehabilitació. Ara que no estan vostès al Govern, però que ho sembla, doncs, en aquest cas, mitjançant l'aprovació dels pressupostos, el seu suport als pressupostos 2014, doncs, van accedir a variar aquest posicionament i permetre aquesta reducció del 15 per cent al personal de rehabilitació dels centres penitenciaris.

La flexibilitat horària més beneficiosa que a la resta dels treballadors del departament? Això donaria per moltes hores, o sigui, millor que passi a un altre punt.

Respecte al senyor Ferran Pedret. Vostè feia esment o preguntava sobre la situació dels cinc-cents interins cessats i sobre la cobertura de totes les vacants. Doncs, malauradament, estan a casa i no és per culpa ni dels d'aquí asseguts, sinó únicament i exclusivament de l'Administració, que ha trigat tres anys a obrir un centre penitenciari, i no només això, sinó que, malauradament –malauradament–, no té voluntat política –voluntat política– d'ocupar tots aquests llocs de treball més els de Mas d'Enric, més tots els que es vagin generant als centres penitenciaris pels diferents moviments. Tenim sospites que això no donarà cabuda als cinc-cents treballadors que actualment es troben a casa esperant reincorporar-se als centres penitenciaris. Des d'aquí tornem a apel·lar a la sensibilitat i a la responsabilitat del Departament de Justícia i del seu titular, eh?, per tal que aquests companys siguin reincorporats immediatament al nostre sistema penitenciari.

Sobre el 15 per cent –també feia vostè esment del 15 per cent, l'aplicació del 15 per cent–, recordem que hi ha un dictamen no vinculant, però dictamen, del Consell de Garanties Estatutàries, que quan interessa al Govern sí que és vinculant, però quan no interessa, doncs, no ho és. Aquest dictamen deia clarament que no es podia prorrogar la reducció d'aquest percentatge, en canvi, doncs, sembla que es va acordar que sí en l'aprovació dels pressupostos 2014.

Feia també referència al xantatge que sofrim per part de l'Administració penitenciària respecte a la negociació de l'acord. Evidentment que hi ha xantatge, evidentment que es posa..., se'ns dóna amb una mà i se'ns intenta treure amb l'altra. Evidentment, per aquí no transigirem. I el que no es compleix és el criteri de negociació de bona fe, i es vulnera clarament el que diu la LEBEP que és bàsic en una negociació entre Administració i representants dels treballadors.

Maquillatge d'estadístiques? Evidentment que estan maquillades, les estadístiques, des del punt de vista que, hi insisteixo, i només dins de l'àrea de rehabilitació –abans he posat un exemple de l'àrea de rehabilitació–, en l'àrea de vigilància es diu –ho torno a dir– que cada treballador té al seu càrrec 3,17 interns. Evidentment, això succeiria si hi hagués un macrocentre tipus Ciudad de los Muchachos, on absolutament els deu mil interns estiguessin ubicats en una mateixa sala sense envans ni cap mena de separació i tota la totalitat dels treballadors estigués desenvolupant la seva feina en aquell moment i en aquell instant vint-i-quatre hores al dia, 365 dies a l'any. Conseqüentment, el maquillatge de l'estadística és clar i és irrefutable.

Respecte al senyor Santamaría, estem molt allunyats ideològicament, però sí que realment li agraeixo el seu reconeixement del seu grup parlamentari pel compromís i les felicitacions respecte als professionals penitenciaris, cosa –cosa– que l'actual Govern i el seu titular no han fet i esperem que ho facin en algun moment.

Discrepo, discrepo amb vostè que és un model tocat de mort, evidentment que en discrepo, perquè és un model que tira endavant el professional, només el professional –ho torno a dir: només el professional– i no

està tocat de mort. I en el moment en què estigués a punt, el professional penitenciari donaria més de si, si fos possible, perquè no s'enfonsés. En cap cas deixarem que s'enfonsi el nostre model penitenciari; ben al contrari, treballem dia a dia amb èmfasi perquè això no succeeixi.

Una mostra, també, del que vostè ha dit: en la compareixença en roda de premsa del director general diu que el més destacable és la reducció de presos. És una mostra més del desconeixement dels responsables polítics respecte de l'àmbit penitenciari, del sistema penitenciari.

Concurs de comandaments: una solució? La solució és la que nosaltres hem defensat des del principi: increment de places per donar cabuda a tots aquells treballadors aspirants que en el seu moment no van poder accedir a un lloc definitiu i que ara sí que podrien. L'increment és assumible i és l'única solució possible.

Respecte al centre penitenciari de la Model. Evidentment, és un centre obsolet, però, com pot comprendre, el que a nosaltres ens preocupa realment, o ens preocuparà, són els seus treballadors. Nosaltres volem estar presents en qualsevol situació que afecti cada un dels treballadors del centre penitenciari de la Model, perquè, evidentment, poden haver-hi situacions de mobilitat que nosaltres hem de negociar, hem de negociar per tal que els treballadors tinguin el resultat més positiu possible per a les seves necessitats.

Valoració dels resultats dels mòduls de participació i convivència de Lledoners? És molt complicat, perquè, com ha dit la companya de CATAAC, utòpicament sí que és un model per tots desitjable –per tots desitjable–, però difícilment es pot traslladar a la pràctica.

Del senyor Font, que també ens en demana la nostra..., què pensem del director de Lledoners i ara nou director de Puig de les Basses? Doncs, crec que hem dit tots per activa i per passiva que no és del nostre grat, ni molt menys, ni crec que de tota la plantilla de tots els centres penitenciaris dels quals ha estat director.

Bé, el senyor Salvador Milà. Respecte als llocs de treball per donar cabuda als interins. Malauradament, no és objecte de negociació, malauradament, se'ns veta aquesta negociació. Evidentment, si es pogués negociar, nosaltres no demanaríem la incorporació de cinc-cents, sinó de més, perquè entenem que falta personal, no només els cinc-cents companys, sinó molts més. Hi insisteixo: no és objecte de negociació, ni tan sols se'ns dóna la possibilitat d'opinar –ni tan sols la possibilitat d'opinar.

Les càmeres de zones de control: això per nosaltres és una garantia de seguretat, tant per al treballador com per al mateix intern. Conseqüentment, no estem absolutament disconformes amb la seva ubicació, ni molt menys, mentre es garanteixi, evidentment, la privacitat dels interns.

Problema de la barreja d'interins de malalties mentals: bé, això és una situació que si es dóna, que ho dubto –que si es dóna, que ho dubto–, el professional, doncs, ho pot resoldre sense cap mena de problemes.

Transparència en la borsa –vostè ha parlat de transparència en la borsa–: nosaltres hem demanat un acte públic, un acte públic perquè tots els companys puguin triar obertament en persona el lloc de treball al qual puguin accedir mitjançant la publicació de totes les vacants que hi hagin actualment als centres penitenciaris, i espero –i espero– que aquesta petició feta per UGT Presons, doncs, sigui recollida i sigui aplicada en la major brevetat possible.

Quantes places noves s'incorporaran a Puig de les Basses i Mas d'Enric? El problema és que seria una sorpresa per nosaltres que hi hagués un increment positiu, creiem –creiem– que l'increment net serà zero, consegüent... (*Veus de fons.*) Vuit cinquanta? Vaig molt ràpid, vaig molt ràpid. L'increment serà zero amb tota seguretat i és una cosa que ens preocupa realment.

Sobre la diputada..., bé, absent en aquest moment, doncs bé... Ho puc passar, ja que ha marxat? (*Pausa.*) Doncs, passaré a la diputada que sí que està present, la senyora Elena Ribera. Bé, ha dit que la companya de CATAC s'ha pronunciat d'una manera més clara. Bé, si no m'he explicat bé..., si la presidenta em donés deu minuts –potser no m'he explicat bé–, doncs, m'hi esplaiaria una miqueta més i intentaria fer-me entendre una miqueta millor.

Vostè diu que les ràtios estan millor que mai. Torno a dir que les ràtios són falses, és un maquillatge, no cal que ho torni a repetir.

Vostè diu que al seu grup l'avalua ser el que va demanar el traspàs de les competències i que continuaran amb l'actual model sense contemplar-ne el cost. Espero que així sigui i que aposti per millorar-lo. I si vol no contemplar cap cost, evidentment, podria començar per retribuir amb el 100 per cent i amb el 100 per cent de la jornada el personal de rehabilitació.

La borsa, també parlava que es basa en acords sindicals. Evidentment que sí; espero que aquest, almenys aquest, es compleixi –almenys aquest es compleixi–, perquè sistemàticament es vulneren els acords.

També ha deixat caure..., bé, el que habitualment es deixa caure: doncs, que el 15 per cent es va produir per tal d'«evitar acomiadaments», mentre continua sense aplicar-se un salari màxim de cinc mil euros, cosa que nosaltres hem demanat, i mentre algun secretari general d'algun departament l'any passat es va embutxacar vint-i-dos mil euros només en dietes.

I, bé, ha aportat més dades, no?, que agraeixo que hagin fet els deures i que vostè les hagi aportat aquí, dels concursos de trasllats i diverses..., i el pla de mobilitat de Puig de les Basses.

Bé, m'he passat una mica, ho sento.

La presidenta

A veure, dues qüestions. Una, d'ordre: el problema és que si un de vostès agafa deu minuts, els altres representants tenen dret a deu minuts, i, per tant, vostès saben l'important que és en aquest sentit treballar de forma equitativa. L'altra: vostès treballen en àmbit disciplinari i saben molt bé què és una norma, no?, i jo

li hauria agraït que hagués fet un esforç, diguem-ne, d'acatar, atès que vostès... (*Veus de fons.*) No, no, perdoni; si per vostè això que ha fet és acatar-ho, llavors en podem tenir conceptes bastant diferents.

Jo ara em trobo amb la dificultat com a presidenta de quin temps dono als seus altres companys. Ho deixo a la seva consideració. En tot cas, el termini era de cinc minuts, hem donat dos minuts de marge perquè el company anterior no havia exhaurit el seu temps i hem pensat que es podia compensar.

Correspon ara la intervenció a la representant de CATAC. I temps: cinc minuts, i vostè mateixa.

Gràcies.

Mònica Martínez Hernández

Una mica dir que estem d'acord amb totes les respostes que han anat dient i segurament que diran els nostres companys, i per no repetir-nos i en la línia una mica del nostre discurs, respondrem només a aquelles preguntes relacionades amb els mòduls de participació i convivència.

Ens heu preguntat com està el model de participació a Lledoners. Jo vaig tenir la sort de començar aquest projecte fa cinc anys, per tant, sé del que parlo perquè m'hi he passat moltes hores. I jo el que us puc dir és que és un model que funciona, jo ho he vist. M'han vingut interns d'aquells que es consideren més conflictius, procedents de departaments especials, amb primers graus, interns d'aquells que sempre han estat rebotats a tot arreu, que no han volgut canviar, i treballant d'aquesta manera hem aconseguit moltes coses molt positives, bàsicament perquè hem canviat els valors.

Jo tornaré sempre a parlar dels valors, perquè podem canviar comportaments, però si no treballes els valors, si no canviem els valors, la gent es comporta bé perquè està davant teu, perquè està el funcionari: «Hem de quedar bé, hi ha l'educadora, hem de canviar, hem de quedar bé, però quan sortim fem el que volem.» Si tu treballes des d'aquest model i aconsegueixes canviar valors, canvien les persones.

També s'ha de dir que per poder fer aquest treball teníem unes condicions laborals molt diferents. Jo ara mateix estic treballant vint hores a la setmana perquè estic reduïda pel 15 per cent i per maternitat, i porto em sembla que són uns seixanta interns. En aquells moments, en comptes de vint hores en treballava trenta-cinc, en portava quinze. És molt gràfic. És a dir, per canviar has de dedicar-hi temps, no? L'educació necessita temps. L'educació no és «et veig un cop cada dos mesos», necessita temps. I, clar, aquesta reducció del 15 per cent no ens ha ajudat gens, a aquests mòduls.

També comentàveu el tema que aquest model s'ha fet extensiu a tot el centre penitenciar. Com deia el nostre company i com jo he dit a la meua exposició, jo ara mateix això no ho puc defensar, i em sap greu, eh?, perquè m'encantaria, vull dir, seria feliç que això es pogués fer a tot el centre, però no és possible. Per què?

Perquè el canvi ha de partir de la voluntarietat, jo canvio perquè hi veig un benefici, i això no tothom ho vol fer. Per tant, penso que el que s'hauria de fer és iniciar aquests mòduls, i a mesura que es vagin consolidant, no?, i que la població reclusa, però també el personal de tractament i el personal de vigilància hi trobin el benefici, ampliar-los. Però fer-ho tots de cop perquè sí, és una pena però a mi em fa la sensació que en comptes d'anar endavant hem anat endarrere.

I, bé, finalitzo la meva exposició per poder donar temps als companys.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, senyora Martínez. Els correspon ara –si canvien el lloc– al senyor Escudero Pérez, president de CSIF Presons, i al senyor Francesc López Sánchez, coordinador d'ACAIP.

Joan Lluís Escudero Pérez

Bé, mentre parlaven vostès, senyors i senyores diputats i diputades..., perdoneu, però m'és impossible, com han dit els meus companys, respondre a les preguntes una per una, llavors he pensat que, bé, a mi el que m'agradaria és que sortissin d'aquí amb una visió d'un funcionari, eh?, que treballa des de dintre.

Quan vaig sortir de fer la meva última nit després de fer divuit hores de servei seguides, els meus companys, no?, quan es van assabentar que m'havien convidat vostès a assistir en aquesta comissió, em van dir: «Sobretot digues als senyors i senyores diputades que vinguin a veure'ns, però no quan...» Jo sé que molts de vostès han visitat els centres, però què els han ensenyat, senyors i senyores? –què els han ensenyat? Demanin quan vagin als centres pels seus representants sindicals, demanin que els ensenyin la realitat dels centres, no el que els volen ensenyar –demanin la realitat, si us plau–, perquè moltes vegades ens adonem que potser se'n van amb una visió totalment distorsionada, i segurament actuen de bona fe vostès quan van allà, segur, i amb tot el seu compromís, i sé que per vostès és un esforç important. Però sobretot els demano això.

Els demano també, si us plau, que mirin els funcionaris no només d'interior, sinó també tots els companys de tractament, que ens demanen responsabilitat, i la fem, ens demanen compromís, i penso que el fem. Però sobretot la portaveu del Grup de Convergència deia: «Nosaltres ara ja farà més de vint-i-cinc anys que vam ser la primera comunitat, i de moment l'única» –suposo que cap comunitat vol aquest marró, és la sensació que tenim–, «d'assumir les competències d'execució penitenciària.» Llavors recordo que en molts companys hi havia un gran patiment, perquè caminàvem de zero, però van afrontar aquesta realitat amb molta il·lusió, volien plantejar un model penitenciari diferent, diferent de l'espanyol i de l'europeu, i van començar i s'hi van comprometre, eh?, i el van iniciar. Doncs, ara els dic que ara, vint-i-cinc anys més tard, hem tornat a

aquesta situació difícil, tant en les nostres condicions laborals com en els nostres mateixos interns.

També els demano que parlin amb els interns. Es parlen de xifres, maquillatge, estadístiques. Per favor, algú es creu sincerament –sincerament– que baixa la població penitenciària amb la crisi que hi ha? No ho sé, ho diuen vostès, senyors. Jo visc en un barri força humil, trepitgin aquests barris. Algú es creu que amb la crisi, amb la que cau –amb la que cau–, baixa aquesta xifra? Però és que a part no és una sensació subjectiva. Poden dir: «No, és que això és una sensació subjectiva.» Escolti, som el segon país, i hem estat fins i tot el primer, de tota la Unió Europea amb la ràtio més elevada d'interns per cada cent mil habitants. Mirin les seves pròpies estadístiques. De què estem parlant, de quin èxit d'estadístiques estem parlant? França, altres països tenen molta més població internada –Itàlia, altres–; mirin el seu voltant europeu i se n'adonaran.

De totes maneres –i ja per acabar, eh?, perquè no vull exhaurir i no vull menjar ni un minut al meu company–, els demano, ho torno a dir, que parlin amb cadascú de nosaltres. Nosaltres..., com a simples o pobres representants dels treballadors penso que avui s'ha demostrat una cosa inèdita: que, malgrat totes les nostres diferències, perquè cada sindicat té una sensibilitat i una ideologia diferent, els cinc en bloc hem coincidit en un diagnòstic. I ho torno a dir: el sistema penitenciari català, si no està tocat de mort, està a punt d'enfonsar-se, literalment.

Gràcies, i els agraeixo molt la seva atenció.

Francesc López Sánchez

Bueno, como ya les he comentado anteriormente los profesionales somos los que finalmente desarrollamos las políticas penitenciarias, los que hacemos posible que se considere el modelo catalán exitoso. Pero no se lograrán los objetivos estratégicos sin una política de personal adecuada y, como ya he explicado, hay medidas que no suponen incremento de gasto, solo voluntad política, solo ponerlas en marcha, y no se están aplicando, lo he explicado en la exposición.

Con respecto a los interinos cesados. Bueno, desde ACAIP creemos que la apertura de los nuevos centros en parte solucionará el problema –en una parte, no tengo los datos exactos. Pero a diario sucede que se generan vacantes en los centros que no se ofrecen a los interinos o que se ofrecen por medio del portal Atri a personal de otros colectivos, entonces se está impidiendo que los interinos que están en la bolsa accedan a esas plazas, si sale en Atri publicado. Eso impide que los interinos enlacen esa rueda, por pequeña que sea. O sea, es evidente que la apertura de los centros y una política recolocación serían mejores, pero en el pequeño detalle al día ya se está impidiendo que esos interinos vuelvan a trabajar.

¿Hay maquillaje en las estadísticas? Pues sí, ya lo han comentado otros compañeros. Lo hay, y ya está, es así, en muchos aspectos.

Con respecto a los módulos de respeto de Lledoners, ACAIP está de acuerdo en la aplicación de los módulos, de los módulos de respeto. Es una herramienta que se ha demostrado útil; entonces, perfecto. Pero como la compañera de CATAAC ha expuesto, no se puede igualar a todos los módulos, porque es un error. O sea, hay que separar, dentro de los centros tiene que haber una gradación en los módulos que permita a aquellos internos que realmente quieren progresar acceder a estos módulos de respeto y aprovecharlos.

Con respecto al señor Font y a su nombramiento como director del nuevo centro de Figueras, yo tengo que decir que no lo conozco personalmente, pero es evidente que muchos, prácticamente todos los profesionales que han trabajado a sus órdenes, tienen una opinión negativa. Entonces, creemos que sería importante que se considere su nombramiento o por lo menos que se revalúe su idoneidad para ese puesto.

No he podido responder a todas las preguntas, porque es complicado, pero un poco esto es lo que quería decir.

Muchas gracias a todos.

La presidenta

Bé, moltes gràcies per l'esforç que han fet de síntesi.

Vull transmetre com a presidenta a tots els que han vingut avui aquí, als que han parlat o als que han assistit i tots els seus companys i companyes que no han pogut venir, que és compartit per tots els grups par-

lamentaris la importància de la qüestió penitenciària, i del sistema penitenciari a Catalunya i especialment de la condició dels professionals. Per això, doncs, fem un calendari de visitar centres penitenciaris i tractem, amb la màxima disponibilitat possible, d'escoltar, escoltar i ser conscients de la situació, i canalitzar les demandes de la millor manera que cada grup considera i sobretot amb els esforços que podem fer.

Com que avui no hi ha hagut suficient temps per a aquesta escolta, seguim a la seva disposició tots els grups parlamentaris, perquè vostès puguin venir aquí, concertar entrevistes i tenir reunions per aprofundir en algun dels aspectes que han plantejat. I això com a presidenta crec que tots els portaveus ho comparteixen: els grups parlamentaris estem a la seva disposició per seguir escoltant –i aquesta comissió també–, per seguir escoltant-los a vostès aquí, amb aquestes condicions de brevetat, que sempre són les que tenen totes les compareixences al Parlament de Catalunya, però que tenen molt de valor simbòlic: queden en les actes, són transcrites, vostès tenen uns documents de treball. I nosaltres esperem que ens facin arribar sigui per escrit o sigui presencialment, doncs, les qüestions que els preocupen, i la continuïtat i l'evolució de les qüestions que vostès aquí han plantejat.

Res més, donem per acabada la sessió d'avui. I agrair, en tot cas, la seva disponibilitat.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a les set del vespre i quatre minuts.